

№1(5), 2016

ДАНА БАЛА

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-АҚПАРАТТЫҚ
ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ

www.rc-dd.kz

ҚАДІРЛІ ОҚЫРМАН ҚАУЫМ!

«Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығы «Дана бала» республикалық ғылыми-ақпараттық әдістемелік журналын 2014 жылдың қыркүйек айында тіркеп, шығара бастады.

Бұл басылымның басты ұстанымы – қазақ елінің «Мәңгілік Ел» идеясына негізделген ұлттық құндылықтарды болашақ ұрпақ бойына дарытудың ғылыми-әдістемелік жолдарын зерделей отырып, оқырман назарына ұсыну.

Тәуелсіз еліміздің жарқын болашағына жол бастап, өнегелі тәрбиені әрбір бүлдіршіннің бойына сіңіруде ата-ана мен педагогтардың үлесі зор. Баланың қабілеті мен бейімін анықтау, жетілдіру мен қалыптастыру балабақшадан бастау алады, олай болса, мектепке дейінгі ұйым мамандарының кәсіби шеберлігі басты назарда. Жаңа ғасырда инновациялық технологияларды меңгерген әрбір педагог баланың жан-жақты қалыптасуына, зерделі де зерек тәрбие алуына игі әсер етеді.

«Дана бала» журналында баланы ерте жастан дамытуды көздейтін, педагог пен ата-ана арасындағы ынтымақтастықты дәріптейтін, педагогтың әдістемелік қорын толықтыратын ғылыми мақалалар жарияланып, үздік отандық және шет елдік іс-тәжірибелер ұсынылуда. Журнал беттерінен бүгінгі балабақша тынысымен, мамандардың инновациялық қызметімен, балалардың даму, өсу, жетілу бағыттарымен танысуға толық мүмкіндік бар.

«Дана бала» ғылыми-ақпараттық әдістемелік журналы www.rc-dd.kz веб-сайтына орналасқан.

Бүгінгі жаһанданған заманның талабын түсінетін, жаңалық пен жасампаздыққа жүгінетін ұстаздар қауымына, ата-аналарға, көпшілік оқырман қауымға бұл басылымның берер тағылымы мол болатынына сенімдеміз.

Бас редактор

ДАНА БАЛА

Республикалық ғылыми-ақпараттық әдістемелік журнал

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінің мерзімді баспасөз басылымын және ақпараттық агенттікті есепке қою туралы № 14553-Ж кәулігімен есепке қойылды (15.09.2014ж.)

Меншік иесі

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
«Мектепке дейінгі балалық шақ» Республикалық орталығы» РММ

Бас редактор

Бижан Құрманғалиқызы Игенбаева

ҚР Білім және ғылым министрлігі «Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығының директоры, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент

Редакция алқасы

Жаңыл Алпамысқызы Жонтаева

ҚР Білім және ғылым министрлігі Мектепке дейінгі және орта білім беру, ақпараттық технологиялар департаментінің директоры, педагогика ғылымдарының кандидаты

Шарапат Сейсенбекқызы Сұлтанғазиева

ҚР Білім және ғылым министрлігі Мектепке дейінгі және орта білім беру, ақпараттық технологиялар департаменті Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту басқармасының жетекшісі, педагогика ғылымдарының кандидаты

Әзия Елеупанқызы Жұмабаева

Абай атындағы Қазақ Ұлттық педагогикалық университеті Мектепке дейінгі және бастауыш білім беру теориясы мен әдістемесі кафедрасының меңгерушісі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор

Сайраш Нағашбайқызы Жиенбаева

Қыздар педагогикалық университетінің педагогика-психология факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор

Маржан Анесқызы Ғалымжанова

«Өрлеу» БАҰО АҚ филиалы Атырау облысы бойынша педагогикалық қызметкерлердің біліктілігін арттыру институтының директоры, педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор, Халықаралық Ақпараттандыру академиясының академигі

Алмагүл Даниярқызы Бұғыбаева

Қарағанды облысы білім беруді дамыту оқу-әдістемелік орталығының әдіскері

Гүлнар Қайроллақызы Искакова

Астана қаласы №73 «Аяулым» балабақшасының меңгерушісі

Техникалық редактор

Ләйлә Орымбекқызы Айнамқұлова

«Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығы ақпараттық-талдау бөлімінің маманы

ДАНА БАЛА

Негізгі тақырыптық бағыты

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласы бойынша озық идеялар мен тәжірибелерді тарату, педагогтар мен ата-ана қауымына ақпарат түрінде әдістемелік көмек көрсету

Основная тематическая направленность

Распространение передовых идей и опыта в области дошкольного воспитания и обучения, оказание методической помощи педагогической и родительской общественности в виде информационного материала

МАЗМҰНЫ • СОДЕРЖАНИЕ

УАҚЫТ МӘСЕЛЕЛЕРІ • ПРОБЛЕМЫ ВРЕМЕНИ

Б. Игенбаева. Проблемы и перспективы предшкольной подготовки в условиях апробации..5

ҒЫЛЫМИ НЕГІЗДЕМЕ • НАУЧНОЕ ОБОСНОВАНИЕ

С. Жиенбаева. Бүгінгі күні мектепалды даярлықтың ғылыми-әдіснамалық аспектілері.....7

АПРОБАЦИЯ БАРЫСЫ • ХОД АПРОБАЦИИ

Б.Айтышева. Мектепалды даярлық тобында жаңартылған білім беру мазмұнының эксперимент жағдайында жүзеге асырылуы.....10

Е.Лемпп. Эффективность применения УМК для классов предшкольной подготовки в условиях апробации.....13

З.Абдрахманова. Практические аспекты преемственности предшкольной подготовки в условиях общеобразовательной школы.....16

А.Шажалиева. Эксперимент жағдайында мектепалды даярлықтың білім беру бағдарламасын қолдану барысы.....19

К.Асанова. Проблемы преемственности детского сада и школы.....21

ИННОВАЦИЯЛАР • ИННОВАЦИИ

А.Алигазиева. Мектеп жасына дейінгі балаларды техникалық шығармашылыққа баулуда инновациялық жаңашылдықтарды тиімді қолдану.....23

ӘДІСТЕМЕЛІК ҚОРЖЫН • МЕТОДИЧЕСКАЯ КОПИЛКА

Н.Алпысбаева. Роль методической службы в развитии профессиональной компетентности современного педагога ДО26

ТӘЖІРИБЕМЕН АЛМАСУ • ОБМЕН ОПЫТОМ

А.Сарсенова. Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған компьютерлік ойындардың тиімділігі29

ТҮЗЕТУ ПЕДАГОГИКАСЫ • КОРРЕКЦИОННАЯ ПЕДАГОГИКА

Қ. Жұбатқан. Мектеп жасына дейінгі жалпы тіл кемістігі бар балаларға қазақ тілін логопедиялық ырғақ әрекеттері арқылы үйретудің тиімділігі32

А.Кротова, О.Миненко, Г.Зинова. Внедрение здоровьесберегающих технологий на логопедических занятиях35

ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР • НАЦИОНАЛЬНЫЕ ЦЕННОСТИ

М.Абдуалиева. Әдептілік – тәрбие бастауы.....44

БАЛАБАҚША КӨРКІ • ПРЕЛЕСТИ ДЕТСКОГО САДА

«Ханталапай» интеллектуалдық (сырттай) республикалық байқауы.....45

БАЛАЛАР ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ • ТВОРЧЕСТВО ДЕТЕЙ

«Сұлулық әлемінің кереметі»51

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПРЕДШКОЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ В УСЛОВИЯХ АПРОБАЦИИ

Б. Игенбаева

*ҚР БФМ «Мектепке дейінгі
балалық шақ»
республикалық орталығының
директоры, п.ғ.к.*

В государственной программе развития образования и науки Республики Казахстан на 2016-2019 годы, утвержденной Указом Президента РК от 1 марта 2016 года определены цели дошкольного воспитания и обучения как основа для успешной подготовки детей к дальнейшему обучению в школе.

Президент Н. Назарбаев в Плате Нации «100 конкретных шагов: современное государство для всех» в 76-шаге указал на необходимость поэтапного внедрения 12-летнего образования и обновление стандартов школьного обучения для развития функциональной грамотности.

Постепенная трансформация дошкольной подготовки детей 6 лет в первый класс 12-летней школы предусматривает новую структуру 1+11, обеспечивающую преемственность и непрерывность дошкольного и начального образования.

На основании ГОС ДВО разработан проект Образовательной программы дошкольной подготовки (далее Программа), который проходит апробацию в рамках 30 пилотных школ в 24 дошкольных классах.

Проект Образовательной программы дошкольной подготовки проходит апробацию в 24 экспериментальных дошкольных классах в рамках пилотных школ с контингентом 594 ребенка. Также паралельно определены контрольные дошкольные классы в других общеобразовательных школах.

Основной целью Программы является обеспечение преемственности, непрерывности и интеграции учебного материала дошкольной подготовки с программой 1-го класса.

В основе содержания Программы заложена общенациональная идея «Мәңгілік ел», направленная на формирование любви к Родине, семье и окружающим людям, воспитание духовно-нравственных ценностей.

Обновленное содержание Программы

ориентировано на построение модели дошкольной подготовки, основанного на ожидаемые результаты, которые определяются по образовательным областям в соответствии с возрастными группами.

На современном этапе не выработаны единые подходы к проведению мониторинга достижения детей дошкольного возраста.

В целях решения проблем разработана система индикаторов как механизм оценивания усвоения детьми образовательных программ.

Методическое сопровождение Программы дошкольной подготовки обеспечивается методическими рекомендациями, учебно-методическими комплексами, учебными и дидактическими пособиями, разработанными издательствами «Новые решения», «Алматыкитап» и «Арман-ПВ». Все дошкольные классы обеспечены УМК этих издательств.

В ходе посещения пилотных школ специалистами Центра была оказана методическая помощь педагогам дошкольных классов, посещены занятия, проведены беседы.

В процессе изучения состояния эксперимента выявлен ряд проблем, такие как:

- слабая материально-техническая база (отсутствие интерактивной доски, доступа к Интернету, не оборудованы кабинеты и т.д.)

- недостаточный уровень компетентности педагогов, владения педагогами информационно-коммуникативных технологий.

Таким образом, учебно-методическая база, концептуальное программное обеспечение по дошкольной подготовке в школах и дошкольных организациях направлена на решение современных актуальных проблем повышения качества дошкольного образования.

Качественный педагогический состав,

являясь залогом успешности данной образовательной деятельности, требует также особого внимания.

Для эффективной качественной дошкольной подготовки детей необходима дальнейшая планомерная работа по повышению уровня квалификации педагогов дошкольного образования, а также увеличению грантов для поступления в высшие педагогические учебные заведения по специальности «Дошкольное обучение и воспитание», «Педагогика и методика начального обучения», «Педагогика и психология», «Дефектология» и др.

Исследование, проведенное совместно с информационно-аналитическим центром в 54 организациях образования из 5 регионов страны показало, что качество дошкольного образования сегодня контролируется по входным параметрам: сеть, качественно-количественный состав педагогов, МТБ, наличие программ, планов и пр. Уровень готовности выпускников на выходе определяется по результатам внутреннего мониторинга, методику которого самостоятельно выбирает дошкольная организация. Пути решения проблемы реализации преемственности дошкольного и начального образования

могут быть:

во-первых, интеграция и взаимодействие педагогического опыта между дошкольным и начальным звеньями образования;

во-вторых, разработка эффективных механизмов поддержки и сопровождения профессиональных кадров дошкольного и начального образования по взаимодействию социальных структур и образовательных заведений по подготовке качественных специалистов;

в-третьих, интеграция отечественного опыта обучения по дошкольной подготовке с лучшей практикой зарубежных стран, при этом в стремлении соответствовать международным стандартам важно сохранять национальный контент образования;

в-четвертых, создание условий по совершенствованию предметно-развивающей среды по дошкольной подготовке.

В связи с данным решением вопрос охвата дошкольной подготовкой становится актуальным, так как именно дошкольная подготовка призвана заложить фундамент духовно-нравственных ценностей, интеллекта, познавательной активности, деятельности ребенка как полноценной личности общества.

БҮГІНГІ КҮНГІ МЕКТЕПАЛДЫ ДАЯРЛЫҚТЫҢ ҒЫЛЫМИ-ӘДІСНАМАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ

С. Н. Жиенбаева

*ҚазҚМУ педагогика және психология
факультетінің деканы, п.ғ.д., профессор*

Мектепалды білім беру әдетте екі жылды құрайтын және баланың балабақшадан (сонымен бірге, басқа мектепке дейінгі білім беру ұйымынан) немесе отбасынан мектепке өтуін жеңілдетуге бағытталған, мектепке дейінгі білім берудің бастапқы сатысы.

Мектепалды даярлықтың басты мақсаты – болашақ оқушылардың оқуға деген тілегін жоятын стресс, тілегі төмендеу сезімдері туындамас үшін, олардың бастапқы мүмкіндіктерін теңестіру.

«Мектепке даярлық» ұғымы оқу біліктерінің алғышарттарын, оқушының жаңа әлеуметтік рөлдерін, болашақ оқушының танымдық қызығушылықтарын, ақыл-ой операцияларын (салыстыру, жіктеу, талдау, жалпылау және т.б.) білдіреді.

Бастауыш мектептің баланың жас ерекшелігіне қарай өзгеру тарихы бойынша:

- 1940 жылы 8 жастан бастап оқыту, кейіннен 7 жастан бастап оқытуға көшу туралы шешім қабылданды, бастауыш мектеп 4 жылдық болды;
- 60-жылдардың соңында бастауыш мектептегі оқу 3 жылға созылды.
- 1980 жылы бастауыш мектепті 4 жылға созу туралы шешім қабылданды.
- 1983 жылы алты жастан бастап оқыту туралы танымал шешім қабылданды.

Алайда, балабақшадан мектептегі оқуға жеңіл өту жүйесін мектепте 6 жастан бастап оқытумен алмастыруға шешім қабылдады, мұның өзіндік себептері де болды.

• Біріншіден, балабақшада мектепке даярлау бағдарламалары теориялық тұрғыда жақсы қарастырылған, алайда көптеген балабақшаларда практикалық тұрғыда нашар жүзеге асырылды (білікті педагогтар мен тәрбиешілер жеткіліксіз болды).

• Екінші аспектіні төртжылдық мектепті үшжылдық мектепке қайта құрудан кейін бастауыш мектепте қалыптасқан жағдайды талдай отырып, Д.Б.Эльконин атап көрсетті (1989), бұл бастауыш буыннан алынған оқудың тағы бір жылын талап еткен орта мектептің бағдарламасының күрделенуімен байланысты туындады.

Балалардың денсаулығын қорғау мен гигиенасы ҒЗИ-ның мәліметтері: 1980 жылмен салыстырғанда жүйелі оқытуға дайын емес 6 жастағы балалардың пайыздық көрсеткіші 5 есеге өсті (6 жасар бала: жетілген - 18,5%; орташа - 49%; төмен - 32%).

Баланың мектепке даярлығы туралы белгілі ғалымдар былай деген:

• Л.С. Выготский — мектепке дейінгі балалық шақтың екінші жартысында бала мектепке болмаса да, «оқу әрекетіне» психологиялық тұрғыда дайын.

• А.А. Леонтьев — Бес жастан жеті жасқа дейін, әдетте, денсаулықтың резервтерін «теңестіру» жүзеге асады. Басты мәселе — қиял, өзіндік эмоцияларын меңгеру, көрнекі-бейнелі ойлау (шынайы толыққанды

ойын барысында қалыптасады) сияқты тұлғалық жаңа құрылымдардың пайда болуында.

• Д.Б. Эльконин — «Баланың мектептегі оқуға даярлығы оның дамуының төрт бағыты бойынша анықталады:

- 1-бағыт — ырықты мінез-құлықты қалыптастыру;
- 2-бағыт — танымдық іс-әрекет (құралдар мен эталондарды меңгеру);
- 3-бағыт — эгоцентризмнен децентрацияға өту;
- 4-бағыт — мотивациялық даярлық».

Мектепалды білім берудің модельдері:

• «Редукциялық» модель — негізінен оқуға даярлықты қалыптастыруға бағдарланған. Мектептің жанында ұйымдастырылатын даярлық топтары.

• «Дамытушы» модель — көп жағдайда баланы тұлғалық дамытуға бағдарланған.

• «Үйлесімді модель» — баланың мектепке даярлығын толыққанды қалыптастыруға бағдарланған, яғни тұлғалық даярлықтың барлық қырларын, физикалық даярлықты қалыптастыруға бағдарланған. Балабақшаларда жүзеге асырылады.

• «Гимназияалды» моделі — алдыңғы модельмен салыстырғанда, өзінің мақсаты ретінде баланың оқуды, санауды, жазуды меңгеруінің алғышарттарын қалыптастыру емес, олардың жеткілікті жоғары деңгейде санау, оқу, жазу біліктерін қалыптастыруды қояды.

Баланы мектепке дайындаудағы жыныстық ерекшелігі

Ұл балалар:

• біршама кейін сөйлей бастайды, белгілі жасқа дейін олардың психикалық дамуы өзіндік сөйлеудің прессингісіз жүреді;

- бас миының сол жарты шары ұзақ жетіледі;
- өмірдің кез келген өзгерісінде көбірек қиналады.

Қыз балалар:

• эмоционалды-тұлғалық даярлықта алда болады;

• қыздар тез сөйлеуге бейім болады, олар ерте сөйлей бастайды, яғни сөйлеуден кейін пайда болатын барлық психикалық функциялар осы жағдайда дамиды;

• бас миының оң жарты шары жақсы жетіледі;

• қарым-қатынасқа жақсы түседі, байланысты тез орнатады, өзінің қатынастарын оңай құрады, жағдайға тез бейімделеді.

5 жас пен 6 жастағы балалар әлеуметтік дамуы жағынан үш жағынан айырмашылығы болады:

- құрдастарымен бірлескен іс-әрекетке бағдарланады;
- ересектер тарапынан оның мінез-құлқына қоғамдық нормаларды, этикетті, мінез-құлықтардың ерікті реттеуде талап күшейеді;
- баланың өмірінде ересектердің әлеуметтік рөлі күшейеді (оның ішінде тәрбиеші, мұғалім).

Сонымен қатар, балаларды мектепке даярлауда мынаны ескеру қажет:

- баланың білімінің көлемі емес, оның білім сапасы маңызды.
- оқуға үйрету емес, тілді дамыту маңызды.
- жазуды үйрету емес, қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін жағдай жасау маңызды.
- баланың толыққанды дамуы үшін, ол қатарластармен, ересектермен қарым-қатынас жасауы, дамытушы ойындарды ойнауы, оқыған кітапты

тыңдай білуі, сурет салуы, илеуі, қиялдауы қажет.

- бала мектепке даярлыққа, болашақты талқылауға көбірек қатысты болса, ол мектеп, жаңа өмір туралы көбірек білетін болады, оған мектепке тұлғалық тұрғыда ену жеңіл болады.

- бала мұғалімнің сөзін тыңдай білуі керек, баланың Сіздің нақты, мейірімді, көпсөзді емес, бірқалыпты болатын сөздік нұсқауларыңыз бен талаптарыңызды түсінуіне назар аударыңыз.

- баланы мектепте болашақта кездесетін қиындықтармен қорқытпаңыз.

Қорытындылай келе, балаларды мектепалды даярлау олардың психологиялық, педагогикалық және физиологиялық талаптарын ескере отырып, бастауыш мектепке оқытудың даярлық сапасының жағдайын жүзеге асыруы қажет. Сондықтан бұл кезеңде мұғалімдер мен тәрбиешілер және ата-аналар, бала дамуына ерекше мән беріп, оның әрі қарай жетілдіру жұмыстарын жүргізетін болса, 12 жылдық мерзімді орта білімге көшуде алты жастан бастап оқытудың саяси және әлеуметтік мәніне ықпал етуге болады.

МЕКТЕПАЛДЫ ДАЯРЛЫҚ ТОБЫНДА ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫНЫҢ ЭКСПЕРИМЕНТ ЖАҒДАЙЫНДА ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛУЫ

Б. Айтышева

*№69 мектеп-гимназия директорының
оқу ісі жөніндегі орынбасары
Астана қ.*

Қоғамда болып жатқан өзгерістер мен еліміздің білім беру саласының әлемдік білім кеңістігіне өтуі мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуға уақыт талабына сай өзгерістерді енгізуді талап етіп отыр. Мектеп жасына дейінгі білім беруді жаңарту арқылы ғана орта білім берудегі білім мазмұнын жаңартуға қадам баса алатындығымызды өз іс-тәжірибемізден айқын көрінеді.

Балалардың мектепалды даярлығының **негізгі мақсаты** мектепке дейінгі жастағы балалардың жалпы, жеке, физикалық дамуын, білімді меңгеруге даярлығын қамтамасыз ету, балада оқу іс-әрекетін меңгеруге қажетті жеке қасиеттерді қалыптастыру болып табылады.

2015-2016 оқу жылында Астана қаласы №69 мектеп-гимназия жаңартылған білім беру мазмұны бойынша республикадағы 30 пилоттық мектептің құрамында болғандықтан мектепалды даярлық тобына да арнаулы бағдарлама беріліп апробациядан өткізу жұмысы жүргізілуде.

Мектепалды даярлығының **негізгі міндеттері:**

- балалардың мектепте оқуға мақсатты және жүйелі даярлығы;
- жеке қабілеттерін және дарындылығын дамыту;
- балаларды ұлттық, жалпыадами этикалық және мәдени құндылықтарға баулу, балалардың интеллектуалдық дамуы;
- жоғары рухани және адамгершілік негіздерін қалыптастыру;
- балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайту;
- білім берудің өзара сабақтастығы мен үздіксіздігін қамтамасыз ету болады.

Мектепалды даярлық тобында сабақтарды ұйымдастыру және өткізу білім беру бағдарламалары және базистік оқу жоспары негізінде жүзеге асырылады.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты мен үлгілік оқу жоспарларына сәйкес мектепалды даярлық сыныптарында оқу жүктемесі 24 сағатты құрайды, оның ішінде 20 сағат - ұйымдастырылған

оқу әрекетіне, 4 сағат – вариативті компонентке қарастырылған.

Мектепалды даярлық тобында оқу жылының ұзақтығы 32 оқу аптасын құрайды. Сабақ мектепалды даярлық сыныптарында ұзақтығы 25-30 минуттан ұйымдастырылып, әрбір сабақ арасында 10-12 минут үзіліс жасалынып, қимыл-қозғалыс ойындарымен алмастырылды.

Мектепалды даярлық тобында білім беру мазмұны балалардың танымдық, қатынас, эстетикалық және физикалық потенциалын дамытуға бағытталған «Денсаулық», «Қатынас», «Таным», «Әлеуметтік орта» және «Шығармашылық» білім беру салалары арқылы жүзеге асырылады.

Мектепалды даярлық тобында «Біз мектепке барамыз» білім беру бағдарламасы бойынша балабақша мен бастауыш мектеп арасындағы сабақтастық қарастырылады.

Білім беру үдерісінде тіл дамыту, жазу, санау, бейнелеу, құрастыру, жапсыру және т.б. қамтамасыз ететін оқу-әдістемелік кешендері қолданылады.

Мектепалды даярлық тобына келген әр баланың оқыту мотивациясы бар, яғни мектепке барғысы келеді; оқудың маңыздылығы мен қажеттілігін түсінеді; жаңа білім алуға қызығушылық танытады. Олар құрбыларымен және ересектермен тіл табыса біледі және оқыту міндетін қабылдай алады.

Оқыту барысында даярлық тобының балалары қолдың ұсақ бұлшықеттерін дамыту үшін қолмен әр түрлі ұсақ жұмыстар жасау арқылы, қарындашты, қайшыны сенімді қолдана алатындай жұмыстар жүргізіледі. Олар кеңістікті бағдарлау, қозғалыс үйлесімділігі, яғни «жоғары – төмен», «алға – артқа», «оң – сол» түсініктерін ажырата біледі. Сабақ барысында баланың көз-қол жүйесінің үйлесімділігін дамыту маңызды. Бала дәптерге қарапайым графикалық бейнені – өрнекті, қашықтықта көрген пішінді дұрыс көшіре алатындай болуы керек. (мысалы, кітаптан). Қазіргі жаңартылған білім мазмұнының негізгі міндеттерінің бірі баланың логикалық ойлауын дамыту, өзіндік зейінін дамыту,

баланың өзіндік есте сақтау қабілетін дамыту болып табылады. Сондықтан да әртүрлі нәрселердің ұқсастығы мен айырмашылықтарын табу, ортақ белгілеріне қарай заттарды топтарға дұрыс топтастыра білу, 15-20 минут ішінде орындалған жұмысқа зейінін сала білуге баулу, есте сақталған материалды нақты белгімен байланыста отырып, суретке қарап әңгіме құрау, немесе қазіргі жағдайды әңгімелей алу сияқты қасиеттерді дамытуға көп көңіл бөлінеді. Осы алға қойылған міндеттерді орындау мектепалды даярлық сыныптарына арналған оқу материалдарына тікелей байланысты. Мектепалды даярлыққа арналған оқу материалдары пәндік жинақтармен ұсынылған. Әрбір жинаққа әліппе – дәптер, дидактикалық материалдар, оқулық-хрестоматия, мультимедиялық-анимациялық электронды құралдар және әдістемелік нұсқаулық кіреді.

Жаңа стандарттың негізгі ерекшелігі пәндік мақсат емес әр оқушының нәтижесі, мақсатқа жетуі. Оқу-тәрбие үдерісінде баланың тұлғалық өзгерісі. Ең бірінші орында танымдық-зерттеу қызметі (құм, су, қамыр, т.б.) Сол арқылы балалар қоршаған әлемді таниды, мұғалім бағыт, кеңес береді, көмектеседі.

Қазіргі білім беру саласы инновациялық ізденіс жағдайында дамып келеді. Оқулықтар сапасы да жылдан жылға жақсаруда.

Бұл мектепалды даярлық тобындағы мұғалімдерге де көп міндет жүктейді: кәсіби біліктілігін жетілдіріп, өз күзиреттілігін көтеру жолында нақты жұмыс істей алғанда ғана жаңартылған білім мазмұнын меңгеріп, стандарт талаптарын орындай алады. Биыл мектебіміз 30 пилоттық мектепке кіргендіктен осы оқу жылы бойынша «НЗМ», «Өрлеу», «Педагогикалық шеберлік орталығы», білім басқармасы тарапынан мұғалімдерге үнемі әдістемелік қолдау көрсетіліп, семинарлар, шебер-сыныптар, коучингтер өткізілуде.

Бұл жұмыстардың барлығы мұғалімдердің шығармашылық әлеуетін арттыруға үлкен әсерін тигізді. 1-сыныптарда және мектепалды даярлық тобында жұмыс істейтін мұғалімдер әртүрлі баспа оқулықтарын апробациядан өткізуде ең тиімді әдіс-тәсілдерді, технологияны пайдаланып нәтижелі жұмыс істеп келеді.

Мектепалды даярлық тобы биылғы оқу жылында «Арман-ПВ», «Алматыкітап», «Жаңа шешімдер» баспаларының оқу-әдістемелік кешендері апробациядан өтіп жатыр.

Осы апробациядан өтіп жатқан

мектепалды даярлық тобына арналған оқу-әдістемелік кешендерге қысқаша шолу жасайтын болсақ:

1. «Жаңа шешімдер» оқу-әдістемелік кешені

Бұл кешенде «Қатынас» білім беру саласында қарастырылатын сабақтардың орыс тілі қазақ сыныптарында, қазақ тілі орыс сыныптарында және ағылшын тілі пәндері бойынша бұл кешенде оқушыларға үш тілді меңгеруге арналған әліппе – дәптер, дидактикалық материалдар, оқитын қарындаш, мультимедиялық-анимациялық электронды құралдар, аудиожазба және әдістемелік нұсқаулық бар. Кешеннің балаларға ынғайлысы, олар қарындашты берілген суретке қоя отырып оның атауын бірге қайталап, экраннан көре алады және де оқушылардың тілін дамытуға өте көп көмегі тиеді деп ойлаймыз. Кешен заман талабына сай, жаңартылған білім беру мазмұнына сәйкес, ата-анаға, оқушыға, мұғалімге пайдалануға өте тиімді.

2. «Арман –ПВ» оқу-әдістемелік кешені

Білім беру салаларына қатысты оқу-әдістемелік кешен бар, бірақ мектепалды даярлық тобы болсын, бастауыш сынып оқушылары болсын ұсынылған жұмыс дәптерлерінде ең бірінші шартты белгілер болу керек, бала осы шартты белгілерге қарай отырып не істеу керектігін ажырата алуы қажет, ал ұсынылып отырған «Арман-ПВ» кешенде ондай шартты белгілер мүлде жоқ.

Кейбір жұмыс дәптерлері бағдарламаға сәкес басталмаған, бірақ жаңа стандарт бойынша жұмыс дәптері емес әліппе-дәптер болып жазылу керек.

Енді әр білім саласына тоқталатын болсақ:

«Денсаулық» білім беру саласының денешынықтыру сабағы бойынша әдістемелік нұсқау берілген, бұл әдістемелік нұсқауда ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді технологиялық карта /96 сағат/ берілген, сағат саны оқу жүктемесіне сай. Нұсқаулықтың соңында жалпы жаттығуларының жиынтығы және қимыл ойындарының жиынтығы берілген.

«Қатынас» білім беру саласы бойынша сауат ашу және жазу негіздері және орыс тілінен әдістемелік нұсқаулық берілген, бұл нұсқаулықтар оқу бағдарламасына сай, бірақ айтылым, тындалым қарастырылмаған.

«Таным» білім беру саласының қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, құрастыру, жаратылыстану және экология негіздерінен әдістемелік нұсқаулық, жазу

дәптері, оқу жоспары және технологиялық карта /32 сағатқа/ берілген.

«Шығармашылық» білім беру саласы бойынша шығармашылық әдістемелік құрал бар, бұл құралда сурет, мүсіндеу, жапсыру сабақтары бойынша оқу жоспарының картасы және әр сабаққа арналған технологиялық карта берілген. Жұмыс дәптерлері бар.

Музыка сабағы бойынша әдістемелік құрал, оқу жоспарының картасы және әр сабаққа арналған технологиялық карта бар, дидактикалық материалда қазақтың ұлттық музыкалық аспаптары туралы түсініктер өте жақсы берілген.

«Әлеуметтік орта» білім беру саласы бойынша қоршаған ортамен таныстыру сабағына арналған әдістемелік нұсқаулық, оқу жоспарының картасы және әр сабаққа арналған технологиялық карта берілген. Кешен оқу бағдарласына сай құрылған.

3. «Алматыкітап» оқу-әдістемелік кешені. Бұл кешенде барлық білім беру саласында мектепалды даярлық пен бастауыш мектеп арасындағы білім беру сабақтастығы қамтамасыз етілген және жаңартылған білім беру мазмұнындағы бастауыш мектеп бағдарламасының жетекші идеясы ортақ 8 тақырып қамтылған. Олар «Өзім туралы», «Менің мектебім», «Менің отбасым және достарым», «Қоршаған орта», «Саяхат», «Салт-дәстүр және фольклор», «Тағам және сусындар», «Дені саудың – жаны сау» осы тақырыптар бірінші сыныптарда берілген. Ал мектепалды даярлық тобында да осыған ұқсас тақырыптар алынған, олар «Мен кіммін және қандаймын?», «Мектепке не үшін барамыз?», «Менің айналамда кімдер бар?», «Менің айналамды не қоршап тұр?», «Жолдар бізді қайда бастайды?», «Салт-дәстүрді білу не үшін керек?», «Мен үшін не дәмді және пайдалы?», «Денсаулықты қалай күту керек?» Барлық тараулар балаларға таныс, қоршаған ортасымен тығыз байланыста. Сондықтан баланы ойландыру, жетелеу мақсатында «Бұл не? Қалай? Неге?» деген сауалдар қойылады. Баспаның ерекшелігі — оқу-әдістемелік кешеннің толықтығы. Әліппе-дәптер, әдістемелік нұсқау, үлестірмелі материалдар, көрнекілік құралдары, хрестоматиялар педагогтарға сапалы сабақ өткізулеріне үлкен көмек. Тәжірибелі баспа болғандықтан оқулық пен әліппе-дәптерде берілген тапсырмалар баланың жас ерекшелігіне сай берілген. Безендірілуі ұлттық нақышқа сай көркем безендірілген, сабақ жоспарлары толық, түсінікті жазылған.

Енді әр білім саласына тоқталатын болсақ.

«Денсаулық» білім беру саласының денешынықтыру сабағы бойынша әдістемелік нұсқау берілген, бұл әдістемелік нұсқауда ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді технологиялық карта /96 сағат/ берілген, сағат саны оқу жүктемесіне сай. Нұсқаулықтың соңында қазақ халқының балаларға арналған ойындары топтамасы және жұптасып орындалатын жаттығулар топтамасы берілген.

«Қатынас» білім беру саласы бойынша сауаташу және жазу негіздері, орыс тілінен әдістемелік нұсқаулық берілген, бұл нұсқаулық оқу бағдарламасына сай, ұзақмерзімді және қысқа мерзімді жоспар оқу жүктемесіне сай құрылған, айтылым, тыңдалым, жазылым қарастырылған.

«Таным» білім беру саласының қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, құрастыру, жаратылыстану және экология негіздерінен әдістемелік нұсқаулық, жазу дәптері, ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді жоспар оқу жүктемесіне сай берілген. Жаратылыстану және экология негіздерінде үш тілдік идея сақталған, жаңадан өткен сөздер үш тілде жазылған, оны мұғалімнің көмегімен қайталап айту арқылы есте сақтауды іске асыруға болады.

«Шығармашылық» білім беру саласы бойынша сурет, мүсіндеу, жапсыру, музыка сабағынан әдістемелік нұсқау, ұзақмерзімді және қысқа мерзімді жоспар оқу жүктемесіне сай құрылған тыңдалу, орындау, түсіну, қолдану, қарастырылған және музыка сабағына арналған хрестоматия ұсынылған, онда мектепалды даярлық тобы балаларына арналған нотасымен жазылған әндер топтамасы берілген.

«Әлеуметтік орта» білім беру саласы бойынша қоршаған ортамен таныстыру сабағына арналған әдістемелік нұсқаулық, ұзақмерзімді және қысқа мерзімді жоспар оқу жүктемесіне сай құрылған, бастауыш мектеп бағдарламасының жетекші идеясы ортақ 3 тақырып қамтылған.

Апробация барысы бойынша біздің пікіріміз:

- «Қатынас» білім беру саласының қазақ/орыс тілі (екінші тіл ретінде), ағылшын тілі сабақтары бойынша тіл дамыту мақсатында «Жаңа шешімдер» оқу-әдістемелік кешенінде барлық қажетті ресурстары бар және қолайлы.

- «Алматыкітап» ОӘК жаңартылған білім беру мазмұнына сай жасалған.

Оқу жылының соңында біздер «Жаңа шешімдер», «Арман-ПВ», «Алматыкітап» кешендеріне толық сын-ескертпелер беріледі.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ УМК ДЛЯ КЛАССОВ ПРЕДШКОЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ В УСЛОВИЯХ АПРОБАЦИИ

Е.Лемпи

педагог КПП КГУ
си № 39 акимата

г. Усть-Каменогорск

*...Школа не должна вносить резкой перемены
в жизнь детей. Пусть, став учеником, ребенок
продолжает делать сегодня то, что делал вчера...*

*Пусть новое проявляется в его жизни постепенно
и не ошеломляет лавиной впечатлений...*

В. Сухомлинский

В современном мире в качестве приоритетных задач образования выдвинуты задачи развития личности, владеющей компетентностями, личностной культурой на основе общечеловеческих ценностей. В связи с этим всё более острой становится потребность в выборе наилучших вариантов организации педагогического процесса.

Школа № 39 г. Усть-Каменогорска вошла в состав 30 пилотных школ по апробации Образовательной программы предшкольной подготовки.

В начале учебного года были получены Программа, Методические рекомендации к программе и УМК, включающий в себя Инновационный интерактивный комплекс по изучению казахского и английского языков (разработчик Компания «Образовательный фонд «Новые решения»), рабочие тетради по английскому и казахскому языкам.

Инновационный интерактивный комплекс разработан в соответствии с ценностями общенациональной идеи «Мәңгілік ел». Главная особенность Комплекса является вовлеченность детей в образовательный процесс, направленность на ожидаемые результаты, формирование целостного видения окружающего мира.

В состав Комплекса входит интерактивная ручка, интерактивные постеры по английскому и казахскому языкам, методические пособия, рабочие тетради, комплект интерактивных карточек, интерактивные сказки.

На интерактивных постерах крупные и красочные рисунки, привлекающие внимание детей. А использование интерактивной ручки вызывает большой интерес детей, внесло новизну, эмоциональную отзывчивость и познавательную активность на занятиях.

Универсальность УМК в том, что материал можно использовать на различных занятиях ОУД: ознакомление с окружающим миром, основы экологии, валеологии, математике, рисовании в формате билингвального компонента. Таким образом, прослеживается интеграция образовательных областей, что значительно ускоряет процесс обучения языкам.

Вместе с тем, используется УМК к программе предшкольной подготовки под издательством «Арман-ПВ», который включает в себя:

- методические пособия: «Основы грамоты и письма», «Формирование элементарных математических представлений», «Ознакомление с окружающим миром», «Развитие речи и художественная литература», «Основы безопасного поведения», «Физическая культура», «Творчество», «Конструирование», «Драма».

- рабочие тетради по предметам: «Основы грамоты и письма», «Формирование элементарных математических представлений», «Ознакомление с окружающим миром», «Основы безопасного поведения», «Рисование», «Лепка», «Аппликация», «Конструирование».

- дидактический материал: «Формирование элементарных математических представлений», «Ознакомление с окружающим миром», «Развитие речи и художественная литература», «Музыкально-дидактические игры», «Музыка», «Естествознание и основы экологии».
- хрестоматия по художественной литературе.

Конечно, делать основные выводы по эффективности УМК пока рано, но, уже сейчас отмечены положительные стороны и некоторые недоработки.

Содержание предоставленных в УМК материалов, в целом, соответствует возрастным особенностям дошкольников. Использованные языковые средства понятны детям, а сам материал повышает познавательную активность, интерес к получению знаний. Тематическое содержание каждого раздела соответствует его названию. Соблюдается логика при изложении учебного материала. Предлагаемые для использования различные виды деятельности дают возможность достаточно долго удерживать внимание ребенка на занятиях, поддерживать их познавательную активность и стимулировать к дальнейшей продуктивной деятельности. Доступность в изложении материала позволяет дошкольникам осмысливать и усваивать учебный материал. Наличие практических материалов, различных упражнений развивает у детей сообразительность, творческие способности, мелкую моторику рук. Яркое оформление заданий привлекает внимание детей, содержание иллюстраций облегчает восприятие, понимание и запоминание учебного материала.

Многообразная, богатая дополнениями, описаниями и синонимами речь у детей 5-6 лет – явление чрезвычайно редкое. В силу постоянной загруженности родителей, процесс формирования речи ребенка отпущен на самотек. Дети мало общаются с взрослыми и много времени проводят у телевизора, за компьютером, или с планшетом. Вот и выходит, что ко времени поступления в школу у ребенка появляется масса проблем. В этой связи следует отметить положительный момент, что в основе Программы и содержания УМП большое место уделяется развитию речи детей – говорению.

Особенность УМК заключается в том, что все мероприятия и занятия нацелены на развитие активности, самостоятельности, творческих способностей, познавательного интереса, умения общаться в социуме, на формирование у детей мотивации к обучению в школе и эмоциональной готовности к нему.

Опыт практического применения УМК в учебном процессе показывает, что данный программный продукт позволяет значительно облегчить работу педагогов с учебной и методической документацией, активизировать процесс обучения детей.

Ну и конечно, хотелось бы отметить тот факт, что для эффективной реализации программы дошкольной подготовки необходима соответствующая материально-техническая база, а именно наличие интерактивной доски, доступ к интернету и т.п. Например, УМП издательства «Алматыкітап» для классов дошкольной подготовки было приобретено самими педагогами, а некоторые пособия – за счет родителей.

К недостаткам УМК можно отнести:

- Несоблюдение преемственности дошкольного и начального образования (Обучение грамоте);
- Несоответствие поставленных целей обучения в Образовательной программе и карте учебного плана (ФЭМП, геометрические фигуры);
- В рабочих тетрадях для детей встречаются некорректные задания, иллюстрации не всегда понятные для детей;

Имелись проблемы по наличию единого инструментария по системному оцениванию усвоения программы.

В настоящее время наша школа подключена к единой системе автоматизации по выявлению уровня усвоения детьми содержания Программы, разработанной Республиканским центром «Дошкольное детство».

По завершению апробации Программы в КПП ожидаются следующие результаты:

- повышение качества знаний дошкольников;

- развитие у детей познавательной активности, любознательности, стремления к самостоятельному познанию и размышлению;
- социализация в обществе;
- адаптация дошкольников к обучению в школе.

ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРЕЕМСТВЕННОСТИ ПРЕДШКОЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ В УСЛОВИЯХ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ШКОЛЫ

З. Абдрахманова

*Воспитатель дошкольной подготовки
школы-лицея им.М.Горького
с.Баутино Тупкараганского района
Мангистауской области*

В Законе Республики Казахстан «Об образовании» говорится, что общеобразовательные учебные программы дошкольного обучения и воспитания формируют у детей готовность к школе и предусматривают создание равных стартовых условий для освоения начального образования.

О преемственности дошкольного образования и начальной ступени школьного образования много говорят в последнее время.

Исходя из реального, из опыта своей работы хочу отметить, что на первом году школьного обучения создаётся крайне сложная ситуация, когда в один и тот же класс поступают дети с различной подготовкой к школе.

Шестилетние дети обучаются и воспитываются в неодинаковых условиях: часть детей – в детских садах, другая часть – в дошкольных классах школы в соответствии со школьными программами и, наконец, часть детей готовят к школе сами родители, опираясь на разные методики обучения. И, конечно, это создаёт трудности в преемственности, в работе педагога с детьми.

Сегодня отмечается у первоклассников трудности в обучении, такие как медлительность, недостаточное развитие памяти, связной речи. Графические навыки формируются достаточно длительное время. Куда идут корни? В дошкольное обучение, в дошкольную подготовку. В данном направлении хочу поделиться опытом работы по воспитанию и обучению шестилеток в нашей дошколке в условиях апробации.

С 1 сентября 2015 года школа-лицей имени М.Горького села Баутино Тупкараганского района Мангистауской области является одной из 30 пилотных школ Республики

Казахстан, которая апробирует новую программу и учебно-методический комплекс для первоклассников и дошколки.

В школе на 2015-2016 учебный год обучаются 7 классов дошкольной подготовки, из них 2 группы – с казахским языком обучения.

Для апробации были выбраны два класса с разными языками обучения: с русским языком обучения с охватом 22 детей, с казахским языком обучения с охватом 13 детей. В октябре были получены рабочие тетради по трем предметам: казахский, русский и английский языки от образовательного фонда «Новые решения» 2015 г.

Рабочие тетради, разработанные для индивидуальной работы, выполняют обучающую, развивающую, закрепляющую, воспитывающую и контролирующую функции. Содержат иллюстрации, творческие и интеллектуальные задания для развития логики и мышления. Для преподавателей были выданы методические пособия, постеры по темам, книжки-сказки и диски. А в феврале были предоставлены рабочие тетради и методические пособия издательства «Арман ПВ». В этих тетрадях все задания расположены по степени возрастания сложности, что способствует системному усвоению учебного материала.

Анализ педагогического, практического опыта позволяет говорить о преемственности как о двустороннем процессе. Первый – на дошкольной ступени образования формируются фундаментальные личностные качества ребенка, служащие основой успешности обучения школьного типа. Второй – школа как восприимчивая дошкольной ступени, не строит свою работу с «нуля», а «подхватывает» достижения

ребенка-дошкольника и развивает накопленный им потенциал.

Таким образом, целью подготовки детей к школе является не овладение какими-либо конкретными элементами учебной деятельности, а создание предпосылок к школьному обучению.

В начале своей экспериментальной работы мной были выделены основные принципы подготовки к обучению, которые помогли работе. Это:

- единство развития, обучения и воспитания;
- учет возрастных и индивидуальных особенностей детей;
- комплексный подход;
- систематичность и последовательность;
- вариативность и вариантность;
- сознательность и творческая активность;
- наглядность;
- доступность и достаточность.

Из небольшого опыта работы в школе по апробации нельзя сказать, что совсем не налажена работа по преемственности. Как воспитатель дошкольных классов проводится определенная работа как с учениками, так и с родителями: обсуждаются вопросы на различные темы, например, «Физиологические и психологические особенности шестилеток», «Признаки готовности к обучению», проводятся тестирование, индикаторы развития ребенка, анкетирование, и т.д. Кроме того, учителя начальных классов знакомятся с программой дошколы, и по мере возможности, посещают занятия в дошколе, посещают мероприятия, прощание с букварем и др.

Программа для дошколы в рамках обновленного ГОСО ставит перед нами следующие задачи:

- способствовать созданию предметно-пространственной развивающей среды для эффективной организации образовательного процесса;
- содействовать формированию профессиональной компетентности педагогов;
- создание условий для духовно-нравственного развития и воспитания детей на основе интеграции образовательных областей;
- формирование личностных качеств

детей, необходимых для обучения в школе;

- обеспечение взаимосвязи педагогов и родителей в вопросах воспитания и обучения детей.

Для реализации этих задач Программы (образовательная область «Здоровье») включаются формы и методы двигательной активности по укреплению здоровья детей, которые представлены в разделах: «Здоровье и физическая форма», «Умение двигаться и уверенность», «Сотрудничество и управление» и «Творчество и мышление». На занятия по развитию связной речи, обогащению активного словаря и формированию звуковой культуры используется трёхязычие – казахский, русский, английский языки через разделы «Слушание и говорение», «Чтение» и «Письмо».

На занятиях в образовательной области «Познание» большое внимание уделяется формированию начальных навыков познавательно-исследовательской деятельности, обучению детей наблюдать, внимательно рассматривать и делать собственные умозаключения.

Образовательная область «Творчество» позволяет развивать у детей творческие способности, мышление, воображение, что в свою очередь, развивает у детей эмоционально-чувственную сферу и эстетический вкус, стремление передавать в художественной форме свой внутренний мир, приобщает маленьких людей к миру искусства посредством музыкально-художественной деятельности и игры через интеграцию различных видов детской художественной деятельности. Благодаря образовательной области «Социум», шестилетки учатся адаптироваться в социальной среде, быть толерантными, у них развиваются такие необходимые для человека духовно-нравственные качества как любовь к Родине, своему народу, милосердие, доброта, любовь.

Реализовать все цели и задачи Программы помогает новый учебно-методический комплекс, разработанный Министерством образования и науки Республики Казахстан и Республиканским центром «Дошкольное детство». В

рабочих тетрадях широко представлен материал, учитывающий, возрастные особенности шестилетних детей, в частности, наглядно-образное мышление и игровая деятельность. При помощи заданий-игр, ярких и красочных иллюстраций, заданий, направленных на исследование, осуществляется изучение звуко-буквенного анализа слов, воспитание культуры поведения, формирование элементарных математических представлений, развиваются коммуникативные навыки и функциональная грамотность будущих первоклассников.

Апробация новой программы показывает, что:

- для изучения и внедрения новых форм организации преемственности между дошколой и школой должна быть разработана технология, специально адаптированная к возрасту детей;

- необходима качественная подготовка педагогов дошкольного обучения;

- при подготовке и переподготовке педагогических кадров особое внимание обращается на необходимость освоения педагогами комплексного подхода к организации обучения.

- обеспечение психолого-педагогических принципов дошкольного образования.

Такой подход позволит обеспечить преемственность между дошкольным этапом и начальной школой как на уровне содержания, так и на уровне технологии, значит, позволит воспитать у детей осознанное положительное отношение к учебной и общественной деятельности, понять важность и необходимость обучения в школе, вызвать у него желание стать школьником.

ЭКСПЕРИМЕНТ ЖАҒДАЙЫНДА МЕКТЕПАЛДЫ ДАЯРЛЫҚТЫҢ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН ҚОЛДАНУ БАРЫСЫ

А. Шажалиева

*№ 1 мектеп-лицейінің мектепалды
даярлық сыныбының мұғалімі
Құлан ауылы Жамбыл облысы*

Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев «Барлық жаңғырту үрдісіндегі табыстың негізгі факторларының бірі – ұлттық білім беру жүйесін жаңарту болып табылады», - деп атап көрсеткендей, жыл сайын білім беру үдерісі жаңару үстінде. Қазіргі кезде білім беру саласына жаңа көзқарас, жаңаша талап қойылып отыр.

Еліміздің білім беру саясаты 12 жылдық білім беруге көшу арқылы шығармашылықпен дамыған жеке тұлғаны қалыптастыруға бағытталған жаңа ұлттық үлгіні жасауды, «жалпыға арналған білімнен», «білім әркімге өмір бойы» үлгісіне көшуді және әлемдік білім беру кеңістігіне жедел енуді қамтамасыз етуді мақсат етеді. 12 жылдық білім мазмұнының негізгі мақсаты – қарқынды дамып келе жатқан өзгермелі қоғамда өмір сүруге икемді, жеке басының, сондай-ақ, қоғам пайдасына қарай өзін-өзі толық жүзеге асыруға дайын, білімді, шығармашылыққа бейім, құзіретті және бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Қазақстандық жалпы орта білім беретін мектеп соңғы жылдары өзінің келбетін өзгертті. Білім беруді жаңарту жүйесін қолдайтын нақты қадамдар жасалды.

Жамбыл облысы Құлан ауылындағы №1 лицей-мектебінде мектепалды даярлық сыныбы Қазақстан Республикасы Мектепалды даярлықтың білім беру бағдарламасы бойынша экспериментке қатысып отыр. Бағдарлама мазмұнының ерекшелігі педагог өздігінен ізденіп, мазмұнды одан әрі жетілдіріп немесе өзіне ыңғайлы етіп жан-жақты қарастыруын қажет ететіндігі байқалды. Себебі, мемлекеттің қазіргі саясаты әрбір педагогтың жаңаша жұмыс істеуін, батыл шығармашылық ізденісін, тәрбиеленушілердің белсенділігі мен қызығушылығын арттыруды талап етеді. Қазақстан Республикасы Білім

және ғылым министрлігінің «Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығы әзірлеген Мектепалды даярлықтың білім беру бағдарламасына әдістемелік ұсынымдары басшылыққа алынды.

Мектепалды даярлықтың білім беру бағдарламасына әдістемелік ұсынымдар республиканың 30 пилоттық мектептері аясында апробациядан өтіп жатқан Мектепалды даярлық білім беру бағдарламасының негізгі бөлігі болып табылады.

Әдістемелік ұсынымдар тәрбиелік, дамытушылық, оқыту міндеттерінің бірлігін қамтамасыз етуді және балаларды мектепте оқытуға дайындауды қарастырады.

Әдістемелік ұсынымдарда балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, «Денсаулық», «Қатынас», «Таным», «Шығармашылық», «Әлеуметтік орта» білім беру салаларын кіріктіру арқылы сабақтарда, өз бетінше әрекетте, режимдік сәттерде, ата-аналармен жұмыста білім беру үдерісінің негізгі бағыттары бойынша бағдарлама мазмұнын іске асырудың түрлері мен әдістері ашылған.

Мұнда кеңістіктік-заттық дамытушы ортаны құру, ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттерін жоспарлаудың үлгісі, білім беру салалары бойынша бағдарлама мазмұнымен жұмыс жүргізу жан-жақты берілген. Мысалы, «Әлеуметтік орта» білім беру саласындағы «Драма» сабағын әдістемелік ұсынымдардың көмегімен ұйымдастыру әрбір баланың өздерінің орындаушылық шеберліктерін жетілдіре түсті. Әрбір образды беруде баланың шығармашылық дербестігі дамып, сөздігі, тілдік және пантомимикалық әрекеттерінің мәнерлілігі кеңейе түсті. Топта еркін, әрі жағымды жағдайды туғыза отырып, балалар қиялдауға, түрлендіруге, ұштастыруға, ойдан шығаруға, суырып салып айтуға дағдыланды. Балалар әңгімелеуші

рөлін ойнай бастады. Шымылдық артында түрлі ертегі кейіпкерінің рөлдерінде қуыршақтармен сомдай алды. Соның нәтижесінде әрбір сабаққа деген қызығушылықтары артып, өздігінен сурет салуға да ынталанғандығы байқалды.

Мектепалды даярлықтың білім беру бағдарламасына дайындалған оқу-әдістемелік кешендердің ұтымды жақтары айтарлықтай бар.

«Новые решения» компаниясы әзірлеген оқу-әдістемелік кешеннің құрамы педагогтарға арналған арнайы технологиялық карталары мен әдістемелік құралмен, постер, қалам, интерактивті үлкен және кіші карточкалар, ертегілер топтамасы, ата-аналарға арналған нұсқаулық, интерактивті эн жинағы және жұмыс дәптерімен қамтылған. Бұл кешеннің тиімділігі мен ерекшелігі қазақ тілі фонетикасына тән ә, ө, ү, і, ұ, қ, ғ, ң, һ дыбыстарын дұрыс айтуға және үйретуге, балалардың үш тілдегі сөздерді толық меңгеруіне баса назар аударылған. Интерактивті кешеннің тағы бір ыңғайлы жері тіл үйрету, оқыту үшін арнайы орын таңдауды қажет етпеуі. Оны мектепте де, үйде де қолдануға ыңғайлы. Балалар үлкен қызығушылық танытады.

«Арман ПВ» оқу-әдістемелік кешенінің құрамы педагогтарға арналған арнайы технологиялық карталары мен әдістемелік құрал, бұл құралдың ерекшелігі білім беру салалары бойынша бағдарлама мазмұны толық қамтылған. Ұсынылып отырған әрбір көмекші құрал ортақ тақырыптарға сәйкес құрастырылған және тәрбиешілерге балалармен шығармашылық жұмыстар жүргізуге, олардың сөйлеу белсенділігін арттыруға мүмкіндік туғызып отыр.

Бүгінгі күні Мектепалды даярлықтың білім беру бағдарламасы бойынша нәтижелі жұмыс жүргізуде осыған сәйкес әзірленген оқу-әдістемелік кешендер мен әдістемелік ұсынымдардың маңызы ауқымды, өйткені Бағдарламаның мазмұны жан-жақты қарастырылып, балаларды 1-сыныпқа оқуға сапалы дайындайды деп айтуға болады.

Оқытудың дәстүрлі түрін ығыстыру және оқушылардың танымдық белсенділігі мен өзіндік ойлауын қамтамасыз ететін жаңа дамытушы,

сындарлы білім беру моделіне көшу әлемдік білім берудің стратегиялық бағыттарының бірі болып табылады.

Мектепалды даярлықтың білім беру бағдарламасы мазмұнын жан-жақты талқылау білім алушыларға деген көзқарасымды өзгертті. Егер бұрын менде тек өз пәнімді терең білсем, осы пәнге деген баланың қызығушылығын арттырсам деген ой болса, қазіргі күні сабақта балалардың өз ойын еркін айтуға, топпен сұхбаттаса отырып, өз пікірлерін дәлелдей алуына ерекше көңіл бөлудемін. Бұл баланы өзіндік баға беруге, өзін-өзі бағалауға, сенімді болуға үйретеді. Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша үйренген әдіс-тәсілдерім білім деңгейін жақсартуға үлкен әсерін тигізеді деп есептеймін.

Әдіскер-ғалым, педагог, ақын әрі ғұлама тіл маманы Ахмет Байтұрсыновтың «Білім мазмұнына жаңалық енгізудің тиімді де жаңа әдістерін іздестіру мен оларды жүзеге асыру — білім беру жүйесіндегі негізгі мәселе»- деп айтқан пікірі ХХ ғасырдың бас кезінде айтылса да, қазіргі таңда маңызын жоймай, жаңалық енгізудің тиімді де, жаңа әдістерін іздестіру мен оларды жүзеге асыруды басты мәселе етіп қойып отыр.

Біз, педагогтар қауымы, балаларға өміріне азық болатындай және алған білімдерін өмірде қолдана алу үшін ұсынып отырған жаңа білім беру мазмұнын жетік меңгеріп, оны іс-тәжірибеге барынша тиімді пайдаланып, нәтижесін шәкірттер бойынан көре алатынымызға сеніміміз мол.

ПРОБЛЕМЫ ПРЕЕМСТВЕННОСТИ ДЕТСКОГО САДА И ШКОЛЫ

К. Асанова

методист ГККП детского сада

№65 «Бал бала»

г. Астана

Детский сад и школа – два смежных звена в системе образования. Успехи в школьном образовании во многом зависят от качества знаний и умений, сформированных в дошкольном детстве, от уровня развития познавательных интересов и познавательной активности ребенка, т.е. от умственных способностей ребенка. Переход из детского сада в школу является важным моментом для каждого ребёнка, ведь именно в это время деятельность воспитанника меняется и переходит на качественно новый этап – учащегося. Меняется и окружение ребёнка, взаимоотношения со сверстниками и взрослыми, изменяются требования к ученику, всё это вызывает определённый эмоциональный отклик у учащегося. Именно поэтому качественно организованная педагогами работа по преемственности обеспечивает наиболее безопасное вхождение ребёнка в школьную среду.

Понятие преемственности трактуется широко – как непрерывный процесс воспитания и обучения ребенка, имеющий общие и специфические цели для каждого возрастного периода, т.е. это связь между различными ступенями развития, сущность которой состоит в сохранении тех или иных элементов целого или отдельных характеристик при переходе к новому состоянию. И не случайно в настоящее время внедряется единая Общеобразовательная учебная программа дошкольного воспитания и обучения Республики Казахстан, способствующая благоприятной социализации и усвоению детьми ключевых компетентностей, базирующихся на общечеловеческих и национальных ценностях. Развитие таких способностей у детей дошкольного возраста задают основу для формирования системы компетенций, необходимых для дальнейшего обучения в школе.

В рамках экспериментальной инновационной деятельности по теме «Апробация Общеобразовательной учебной программы дошкольного воспитания и обучения, инновационных

методик и технологий» выделены две линии, по которым идет установление связи: тесный контакт педагогических коллективов детского сада и школы и непосредственное сближение дошкольников и первоклассников.

Установление связи и творческого сотрудничества между детским садом и школой ставит определенные цели и задачи подготовки детей к систематическому обучению:

- создание преемственности успешной адаптации при переходе из детского сада в школу.

- обеспечение системы непрерывного образования с учетом возрастных особенностей дошкольников и первоклассников.

- создание благоприятных условий в детском саду и школе для развития познавательной активности, самостоятельности, творчества каждого ребенка.

- укрепление и сохранение здоровья дошкольников, готовящихся к обучению в школе.

- развитие детей, позволяющее им в дальнейшем успешно овладеть школьной программой.

- создание благоприятных условий для психического и личностного развития ребенка.

В детском саду проводятся следующие формы осуществления преемственности:

- Периодически дети совершают экскурсию в школу. Дети имеют возможность посидеть за партой, почувствовать себя на равных с учениками. В сентябре дети предшкольной группы присутствовали на школьной линейке. Эти встречи оставляют особенно радостные впечатления у детей.

- За год до поступления детей в школу в детском саду проводятся встречи с учителем начальных классов.

- Посещение учителя начальных классов открытой организованной учебной деятельности с использованием инновационных технологий.

- Проводятся индивидуальные беседы учителей и педагогов ДО с

родителями и их детьми.

- Планируется проведение совместного спортивного развлечения с первоклассниками и детьми дошкольной группы.

Из всего вышесказанного можно сделать вывод, что преемственность заложена в самой природе обучения и воспитания детей, является их атрибутом. Под преемственностью понимается последовательный переход от одной ступени образования к другой, выражающийся в сохранении и постепенном изменении содержания, форм, методов, технологий обучения и воспитания. Однако, проблема преемственности между дошкольным и начальным образованием актуальна во все времена. Как решить проблему преемственности между ДО и начальной школой? Этот вопрос сегодня ставят перед собой педагоги и психологи образовательной среды.

Кажется, что необходимость тесного сотрудничества детского сада и школы очевидна, так почему же до сих пор это взаимодействие практически отсутствует?

С какими же проблемами мы, педагоги и психологи, сталкиваемся при обеспечении преемственности детского сада и школы?

1. Тревожит и проблема завышенных требований к готовности ребенка к школьному обучению в части школ (особенно гимназий и лицеев). При поступлении в такую школу требуется, чтобы ребенок бегло читал, оперировал цифрами в пределах ста и много другое. Отсюда и потребность родителей соответствовать требованиям высокого уровня развития ребенка без учета его индивидуальных особенностей. Хорошим считается детский сад, из которого дети переходят в “элитную” школу. И приходится содержание дошкольного образования выстраивать в “школьной” логике – практикуется раннее обучение детей дошкольных групп письму, чтению, усложненной математике, вместо развития познавательных процессов.

2. Одной из проблем является выбор школы для обучения ребенка и выбор программы обучения. Среди сегодняшнего разнообразия общеобразовательных школ, гимназий, лицеев, которые предлагают широкий спектр образовательных услуг, множество программ (что, в принципе, положительный момент), определиться родителям с выбором очень непросто. Ведь необходимо учитывать особенности психики и

физическое состояние ребенка (“зону его ближайшего развития”), специфику предлагаемых программ, личностные качества будущего учителя и многое другое.

В процессе пятилетнего психологического сопровождения ребенка в детском саду уже определен его психологический портрет, который, как потом оказывается, никому не нужен, нигде не учитывается. И при переходе в начальную школу ребенок опять неоднократно обследуется. Упущенное время “работает” против него, а возможные проблемы, затянувшаяся адаптация, потеря любознательности, проблемы взаимоотношений в коллективе сверстников, проблемы в общении с взрослыми, ведут к неуспешности в последующем обучении.

3. Нельзя не сказать и о проблеме недостаточной обеспеченности учебно-воспитательного процесса методическими материалами, дидактическими пособиями и несоответствии существующих пособий новым целям и требованиям обучения в системе преемственного образования.

Эти и некоторые другие проблемы предстоит решать в аспекте психологической преемственности непрерывного образования.

Воспитатель и учитель начальных классов так же имеют много общего, поэтому у них общее родовое имя – педагог. Проблема преемственности может быть успешно решена при тесном взаимодействии детского сада и школы. Выиграют от этого все, особенно дети. Ради детей можно найти время, силы и средства для решения задачи преемственности.

МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫ ТЕХНИКАЛЫҚ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚҚА БАУЛУДА ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖАҢАШЫЛДЫҚТАРДЫ ТИІМДІ ҚОЛДАНУ

А. Алигазиева

Орал қаласы №44 «Мерей» МКҚК
бөбекжай компьютерлік сауаттылыққа
үйрету пән мұғалімі
Республикалық «Үздік педагог-2014»
байқауының иегері

*Баланың ақыл-ой дамуын, қызығушылығын,
қабілетін, бейімін білмей оны оқытуға,
тәрбиелеуге болмайды.*

В. Сухомлинский

Мектепке дейінгі кезеңдегі тәрбие — адам қалыптасуының алғашқы баспалдағы. Осы орайда, ел Президенті Н.Ә.Назарбаевтың халыққа Жолдауындағы «Біздің жас мемлекетіміз өсіп-жетіліп, кемелденеді, біздің балаларымыз бен немерелеріміз осымен бірге ер жетеді, олар өз ұрпағының жауапты да, жігерлі, білімді, денсаулығы мықты өкілдері болады» деген сөзін басшылыққа ала отырып, заман талабына лайық тәрбие мен білім беру жұмысында педагогикалық технологияларды, идеялар мен шығармашылық, инновациялық жаңашылдықты талап етеді. Бүгінде елімізде білікті құрылымдаушы (конструктор) инженер сынды техникалық мамандық иелеріне сұраныс жоғары. Индустриалды инновациялық дамуды қолға алып жатқан республикамызда оларға деген қажеттілік жыл өткен сайын артпаса, төмендемегені анық. Мамандар бұл мәселені шешу үшін баланы сәби кезден бастап техника саласына бейімдеу қажеттігін айтады.

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартында вариативтік компоненттерге

арнайы сағаттар берілген. Баланың қиялындағы тілектерін орындау мақсатында №44 «Мерей» бөбекжайы облыстық балалар техникалық шығармашылық орталығымен бірлескен «Жас техниктер» жобасымен жұмыс бастады.

Мақсатымыз — мектеп жасына дейінгі балалардың ойлау белсенділіктерін, техникаға қызығушылығын дамыту, шығармашылық қабілеттерін арттыру. Орталықта конструктор түрлері кеңінен қолданылады.

Мәселен, ХХІ ғасырдағы құрылымдаушы конструктор LEGO жай ғана ойын емес, ол балалардың жан-жақты дамуына көмектеседі. Құрастыру жеңілден күрделіге өтіп тұрады. Балалар әуелі құрастыруды үлкен текшелер арқылы бастап, кейіннен ұсақ бөлшектерден құра бастайды.

Бұл аталмыш бағдарлама негізінде жұмыс істеген балалар еркін дамуға, өз бетімен ізденуге, білімпаз, еңбексүйгіш, шығармашыл болуға мүмкіндік алады. Шығармашылық — бұл адамның өмір шындығында өзін-өзі тануға ұмтылуы, ізденуі. Өмірде дұрыс жол табу үшін адам дұрыс ой түйіп, өздігінен сапалы, дәлелді шешімдер қабылдай білуге үйренуі қажет.

Конструктор немесе LEGO-құрастыру робототехикасын дамыту жолдары

«Мектепке дейінгі жастағы балалардың құрастырушылық іс-әрекеті мен техникалық шығармашылығын түрлі құрастырғыштар мен LEGO-құрастыру робототехника арқылы дамыту» білім беру бағдарламасы балалардың жас ерекшелігін ескере отырып есептелген.

Мектеп жасына дейінгі балалар ойыншықтардың құрылысын зерттеп, түсінуге тырысады. Қазіргі кезде балалар белсенді ақпараттандыру, компьютерлендіру, роботтандыру кезеңінде өмір сүруде. Техникалық жетістіктер адамзат іс-әрекетінің кез келген салаларына терең еніп, балалардың заманауи техникаға деген қызығушылығын арттыруда. Барлық жерде бізді техникалық тұрмыстық құрылғылар мен аппараттар, көлік, құрылыс, т.б. машиналар түсіндегі нысандар қоршап тұр.

Ерте жастан балаларға қозғалмалы ойыншықтар тартымды келеді.

№44 «Мерей» бөбекжайында оздырылған «Директорлық диалог» барысында мектепке дейінгі ұйым директорларына техникалық қабілеттерімен ерекшеленіп жүрген балаларым: Рахман өздігінен жүретін машинасын таныстырса, Жанәділ мен Диас суда жүзетін кемелерінің жасалу жолдарымен таныстырып кішкене бассейнге жүзітіп көрсетті, Диас компьютер көмегімен тік ұшақтың үлгісін құрастырып жұмысын қорғаса, Мадияр ойыншық түрлерінің құрастыру бағыттарын таныстырып алғысқа ие болды.

Осы орайда қабілетті балалардың жұмыстарын жандандыру мақсатында компьютер көмегімен LEGO EDUCATION бағдарламасын балаларға меңгертіп, сол бойынша жұмыс жасап жатырмыз.

Бағдарламаның мақсаттары:

1) Түрлі құрастырғыштар (конструкторлар) немесе LEGO-құрастыру мен робототехниканы мектепке дейінгі ұйымдарға енгізіп, құрастырғыштардың (конструкторлардың) технология мүмкіндіктерімен таныстыру;

2) мектепке дейінгі жастағы балалардың ақпараттық технологияларға қызығушылықтарын арттыру;

3) педагогтың тұлғасын шығармашылық тұрғыдан дамыту, жалпы ойлау-коммуникативтік қабілеттерін дамыту.

Жеке, жұптасып немесе топтасып жұмыс жасай отырып, балалар моделдерді мұғалімнің көмегімен жасақтап, зерттеп, осы жұмыс барысында туындайтын идеяларды талқылайды.

Құрастырған ойыншықтарын компью-

тер желісіне қосу арқылы түрлі қозғалыс әрекеттерін көріп, қызықтап қолмен ұстап, көзбен көруге құштар мектеп жасына дейінгі балаларға бұл технологиялық әдісті пайдалану өте тиімді. Бұл бағдарламаның қарапайым техникалық құралдарынан айырмашылығы АКТ балаға дайын, қатаң іріктеліп алынған ұйымдасқан білімнің мол мөлшерін беріп қана қоймай, сондай-ақ, оның зияткерлік, шығармашылық қабілеттерін және өздігімен жаңа білім алу шеберлігін дамытуға да мүмкіндік береді. Балалардың ұсақ қол моторикалары дамып, өз істеріне деген сенімдері артты.

Зерттеу нәтижесі бойынша Білім беру, тәрбиелеу үрдісіне ата-аналардың қанағаттануы

Осыдан қорытынды жасай отырып, мектепке дейінгі білім беруде педагогикалық мақсаттарға қол жеткізу үшін конструктормен перво-робот LEGO WeDo құрастырғышымен ұтымды және практикалық пайдаланудың тиімді жолдарын іздестіру керек.

Елбасымыздың техникалық мамандықтарға деген жастардың бойындағы қызығушылықты арттыру бағытындағы тапсырмасының орындалуына өз үлесімізді балабақша табалдырығынан бастап қосудамыз.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасы мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты

2. Фешина Е.В. «Балабақшада құрастырушы»

3. Комарова Л.Г. «Строим из LEGO» (моделирование логических отношений и объектов реального мира средствами конструктора LEGO). - М.: «ЛИНКА — ПРЕСС», 2001.

4. Бедфорд А. Инструкция LEGO

5. Ишмакова М.С. Конструирование в дошкольном образовании в условия введения ФГОС: пособие для педагогов. – всерос.уч.-метод. центр образоват. Робототехники.-М.: Изд.-полиграф. центр «Маска» - 2013.

РОЛЬ МЕТОДИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ В РАЗВИТИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СОВРЕМЕННОГО ПЕДАГОГА ДО

Н. Алмысбаева
методист мини-центра «Күншуақ»
при КГУ СОШ № 46
г. Караганда

Любая реформа образования должна опираться на личность человека. Если мы будем следовать этому правилу, ребёнок, вместо того, чтобы обременять нас, проявит себя как самое великое и утешительное чудо природы!

Мария Монтессори

Сегодняшнее образование в дошкольной организации и педагогический процесс, и кадровый состав проходит модернизацию. Развитие этих направлений должны проходить параллельно. Педагог должен развиваться не только творчески, но и повышать свою компетентность, профессионализм. Все эти качества влияют на дошкольное образование. Достичь этого возможно лишь путем создания методической службы в дошкольной организации, цель которой эффективное и планомерное использование педагогического потенциала, человеческого ресурса и целого коллектива для формирования образовательной среды.

Развитие современного общества диктует особые условия организации дошкольного образования, интенсивное внедрение инноваций, новых технологий и методов работы с детьми. В этой ситуации особенно важна профессиональная компетентность, основу которой составляет личностное и профессиональное развитие педагогов.

Задача методической службы заключается в создании такой образовательной среды в организации, где бы полностью был реализован творческий потенциал педагога и педагогического коллектива.

Миссия методической службы направлена на формирование нового типа педагога-профессионала, обладающего современным педагогическим мышлением и высокой профессиональной культурой.

Современное общество предъявляет новые требования к компетентности педагога. Он должен быть компетентным

в вопросах организации и содержания деятельности по направлениям:

- образовательной;
- методической;
- социально-педагогической.

Образовательная деятельность предполагает следующие критерии компетентности:

- осуществление целостного педагогического процесса;
- создание развивающей среды;
- обеспечение охраны жизни и здоровья детей.

Данные критерии подкрепляются следующими показателями компетентности педагога: знание целей, задач, содержания, принципов, форм, методов и средств обучения и воспитания дошкольников; умения результативно формировать знания, умения и навыки в соответствии с образовательной программой.

Методическая деятельность педагога предполагает следующие критерии компетентности:

- планирование образовательной работы;
- проектирование педагогической деятельности на основе анализа достигнутых результатов.

Данные критерии подкрепляются следующими показателями компетентности: знание образовательной программы и методики развития разных видов деятельности детей; умение проектировать, планировать и осуществлять целостный педагогический процесс; владение технологиями исследования,

педагогического мониторинга, воспитания и обучения детей.

Социально-педагогическая деятельность педагога предполагает следующие критерии компетентности:

- консультативная помощь родителям;
- создание условий для социализации детей;
- защита интересов и прав.

Данные критерии подкрепляются следующими показателями: знание основных документов о правах ребенка и обязанностях взрослых по отношению к детям; умение вести разъяснительную педагогическую работу с родителями, специалистами ДО.

Исходя из современных требований, можно определить основные пути развития профессиональной компетентности педагога:

- работа в методических объединениях, творческих группах;
- исследовательская, экспериментальная деятельность;
- инновационная деятельность, освоение новых педагогических технологий;
- различные формы педагогической поддержки;
- активное участие в педагогических конкурсах, мастер-классах;
- обобщение собственного педагогического опыта.

Обязательными видами в системе методической работы с кадрами являются: семинары, семинары-практикумы, педагогические тренинги, консультации, брифинги, поисково-творческие задания: направленные на решение наиболее актуальных проблем воспитания и обучения детей дошкольного возраста.

Они играют важную роль в повышении педагогической и психологической компетентности педагогов совершенствовании их профессионального мастерства. В настоящее время особой популярностью пользуются нетрадиционные формы мероприятий, как «Устный журнал», «Педагогическая гостиная», «Педагогическая лаборатория», «Читательская конференция», «Аукцион», «Душевный разговор», «Ток-шоу», «Мастер-класс», «Экспресс-консультация», «Консультация-парадокс или консультация с запланированными ошибками» и др.

Но ни один из перечисленных способов не будет эффективным, если педагог сам не осознает необходимости повышения собственной профессиональной компетентности. Для этого необходимо

создать те условия, в которых педагог самостоятельно осознает необходимость повышения уровня собственных профессиональных качеств. Анализ собственного педагогического опыта активизирует профессиональное саморазвитие педагога, в результате чего развиваются навыки исследовательской деятельности, которые затем интегрируются в педагогическую деятельность.

Организация методической службы состоит из двух частей: стабильной (инвариантной) и меняющейся (вариативной), включающих в себя разнообразные направления работы с педагогами.

Инвариантная составляющая включает рассмотрение вопросов развития профессиональной компетентности педагогов «циклического» характера и представлена предметно-педагогическими циклами, а также методическими секциями, содержательный материал которых может неоднократно повторяться для отдельных групп педагогов или использоваться ими в процессе самообразования.

Вариативная часть более гибкая, отвечает на запросы, возникающие в процессе практической деятельности педагогов, решение которых можно найти в ходе работы творческих мастерских и научно-исследовательских коллективов. Таким образом, через вариативную и инвариантную части осуществляются рекомендации и решения, принятые в педагогических советах.

Организаторам методической службы необходимо выработать систему методической работы, обеспечивающую развитие воспитательно-образовательного процесса в соответствии с новыми достижениями педагогической и психологической науки. Система методической работы может быть спроектирована по следующей структуре: прогнозирование – планирование – организация – регулирование – контроль – стимулирование – коррекция – анализ. Успешность функционирования системы зависит от обоснованности и оптимальности выбора содержания методической работы, учета важных проблем и тенденций в развитии образовательного процесса ДО и профессионального мастерства педагогов.

Прогнозирование и планирование содержания работы можно определить как деятельность методической службы по оптимальному выбору реальных целей, программ их достижения посредством

совокупности способов, средств и воздействий, направленных на перевод ДО в новое качественное состояние.

При грамотном построении образовательного процесса деятельность педагогических кадров должна быть направлена:

- на индивидуально-ориентированное воспитание и обучение, сохраняющее здоровье воспитанника;
- развитие интеллектуальных, творческих способностей;
- воспитание личности, формирующее духовно-нравственную сферу человека.

Определение задач методической службы помогло нам выбрать наиболее эффективные формы работы с отдельными педагогами и педагогическим коллективом в целом. Ими стали активные (формирующие) формы работы, которые позволяют:

- максимально активизировать имеющиеся у педагогов знания;
- создать благоприятный психологический климат в коллективе;
- обеспечить оптимальные условия для обмена опытом;
- опробовать педагога в новой роли.

Действенную помощь каждому педагогу можно оказать лишь при дифференцированном подходе. Такой подход обеспечивает педагогическая диагностика. С этой целью используются карты диагностики профессионального мастерства, где рассматриваются уровень профессиональной подготовки, профессиональные умения, результаты педагогической деятельности, личностные качества педагога, педагогический стаж.

Очень важным в методической работе является рефлексивный компонент, который позволяет сделать непрерывным процесс получения новых знаний.

С целью оценки деятельности, внесения корректив и определения дальнейших путей развития методическая служба проводит самоанализ своей работы. Эффективность деятельности оценивается в трех направлениях: для ребенка, родителей, педагогов.

Для этого были определены критерии эффективности работы методической службы.

Эффективность для ребенка:

- положительная динамика качества обучения и воспитания;
- отсутствие отрицательной динамики в состоянии здоровья воспитанников;
- дифференцированный подход к

каждому ребенку;

Эффективность для родителя:

- положительная оценка деятельности ДО, педагогов со стороны родителей;
- готовность и желание родителей помогать ДО;
- высокая степень информированности о состоянии дел в ДО среди родителей;

Эффективность для педагога:

- положительный психологический климат в коллективе;
- заинтересованность педагогов в творчестве и инновациях;
- удовлетворенность педагогов собственной деятельностью;
- качественно организованная система повышения квалификации;
- высокий уровень профессиональной деятельности.

Таким образом, методическая служба является разносторонней, целенаправляющей, помогающей и помогающей всем педагогам дошкольных организаций. Выбранная модель методической службы позволит обеспечить рост педагогического мастерства и развития творческого потенциала каждого педагога, осуществить на высоком уровне педагогический процесс с учетом потребностей воспитанников и запросов родительской общественности.

Литература

1. Белая К.Ю. 300 ответов на вопросы заведующей детским садом. - М.: ООО «Издательство Астрель», 2002. - С. - 399.
2. Белая К.Ю. Методическая работа в ДОУ: Анализ, планирование, формы и методы. - М.: ТЦ Сфера, 2005. - 96 с.
3. Волобуева Л.М. Активные методы обучения в методической работе ДОУ. // Управление ДОУ. - 2006. № 6. - с. 70 -78.
4. Маркова Л.С. Управленческая деятельность руководителя социального учреждения. М. 2004. с.-160.
5. Троян А.Н. Управление дошкольным образованием. М. 2006. с.-151.

МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН КОМПЬЮТЕРЛІК ОЙЫНДАРДЫҢ ТИІМДІЛІГІ

А. Сарсенова

«Бәйтерек» МДҰ МКҚК
әдіскер–инноваторы
Подстепный ауылы Теректі ауданы
Батыс Қазақстан облысы

Білім беру және ғылым саласына елеулі өзгерістер енгізіліп жатқан қазіргі кезеңде мектепке дейінгі ұйымдарда білім мазмұнын жаңарту, баланың жеке басын дамыту, жас ұрпаққа білім беру мен тәрбиелеуді жаңа сапалық деңгейге көтеру міндеті бүгінгі күннің кезек күттірмейтін көкейкесті мәселесі.

Елбасымыз Н.Ә.Назарбаев Халыққа жолдауында «Дамыған бәсекеге қабілетті мемлекет болуымыз үшін, біз жоғары білімді ұлт болуымыз керек. Сондықтан кішкентай бүлдіршіндердің дамуына ықпал ететін үздіксіз білім берудің алғашқы сатысы ретінде мектепке дейінгі білім беруге баса назар аударған жөн» деп тапсырма берген болатын.

2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын іске асыру аясында 290 орындық «Бәйтерек» мектепке дейінгі ұйымы ашылып жұмыс жасауда.

Елбасы «Бүгінгі күні үш тұғырлы тіл саясаты – еліміздің бәсекеге қабілеттілікке ұмтылудағы бірінші баспалдағы. Ал мектепке дейінгі ұйымдарда бүлдіршіндерге өзге тілдерді оқыту өте қолайлы кезең. Үш тұғырлы тілді мектепке дейінгі ұйымдардан бастап енгізу қажет» деген тапсырмасын жүзеге асыру мақсатында бүлдіршіндерімізге 3 жастан бастап мемлекеттік және орыс тілімен қатар ағылшын тіліне үйрету пәні енгізілді.

Балалардың бойында танымдық, эстетикалық талғамдарын қалыптасыру, шығармашылық қабілеттерін шыңдау мақсатында компьютерлік сауаттылыққа үйрету, бейнелеу студиясы, би үйірмесі, қуыршақ театры, шахмат, дойбы ойындарына үйрету, балалардың қызығушылықтары бойынша түрлі үйірмелер жұмыс жасайды.

Сонымен қатар, ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттерінде Монтессори, З.Дьенеш, Мнемо (тірексызбасы) инновациялық технологиялары, ойын технологиялары,

ТРИЗ технологиясы, Ә.Жүнісбеков, Н.Зайцев технологиялары қолданылып, сахналандыру, режиссерлік және дидактикалық дамыту ойындары ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің бір бөлімі болып енгізілді.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2014 жылғы 9 қазандағы №408 және Батыс Қазақстан облысының білім басқармасының 2015 жылдың 20 қаңтарындағы №28 мектепке дейінгі ұйымдарында жаңа технологиялар мен білім беретін оқу бағдарламаларын апробациядан өткізу туралы бұйрығын орындау мақсатында, Теректі аудандық білім бөлімінің (келісімен) 2015 жылғы 23 қаңтардан бастап «Бәйтерек» мектепке дейінгі ұйымында үш топ «Зерде» I кішілер, «Инжу» II кішілер, «Балдәурен» ортаңғы топтары бекітіліп, іс-шаралар жоспарына сәйкес жұмыс жүргізді.

2015 жылдың қазан айында Республикалық ұлттық ақпараттандыру орталығымен «Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған компьютерлік ойын дискілері» жолданды. Осыған орай апробациядан өтіп отырған топтарда күннің екінші жартысында кесте құрылып бүлдіршіндерді мектеп жасына дейінгі балаларға арналған ертегі желісімен құрылған компьютерлік ойындармен таныстырыла бастады.

Мектеп жасына дейінгі балалар компьютерлік ойындар арқылы ертегі желісімен таныса отырып, жалпы қоршаған ортасы туралы түсініктерін қалыптастырады.

Ойындардың мақсатында балаларды ақпараттық технологияларға толы қоғамдық өмірге психологиялық дайындығын қалыптастыру, мектеп жасына дейінгі балаларды компьютерлік сауаттылыққа үйрете отырып, логикалық, интеллектуалдық және танымдық қабілеттерін дамыту көзделген.

Ойындардың міндеттері:

1. Балаларды жаңа білім беру технологияларының көмегімен оқыту;
2. Балаларды компьютерлік технологиялардың мүмкіндіктерімен және дағдыларымен таныстыру;
3. Бала бойында танымдық, ақпараттық құзіреттіліктерді қалыптастыруға мүмкіндік туғызатын қолайлы пәндік-дамыту ортасын құру;
4. Тәжірибелік, танымдық, шығармашылық іскерлігі мен басқа да бала әрекеті түрлерін қалыптастыру;
5. Балалардың көру жадыларын, есте сақтау қабілетін берілген тапсырмалар арқылы дамыту;
6. Әр баланың тұлғалық қасиеті және оны ауыспалы өмір жайында әрі қарай сәтті дамыту мақсатында өзін-өзі тану, өз ойын еркін білдіру және оны іске асыру дағдыларын жетілдіру;
7. Балалардың логикалық ойлау қабілеттері мен шығармашылық әлеуетін дамыту.

Компьютерлік ойындар балалардың көңіл аударуды жылдамдатады, саусақтардың қозғалу шапшаңдығын, есте сақтау қабілеттерін, логикалық ойлауларын, көздің шапшаң қабылдауын дамытады.

Компьютерлік ойындар балаларға не үйретеді:

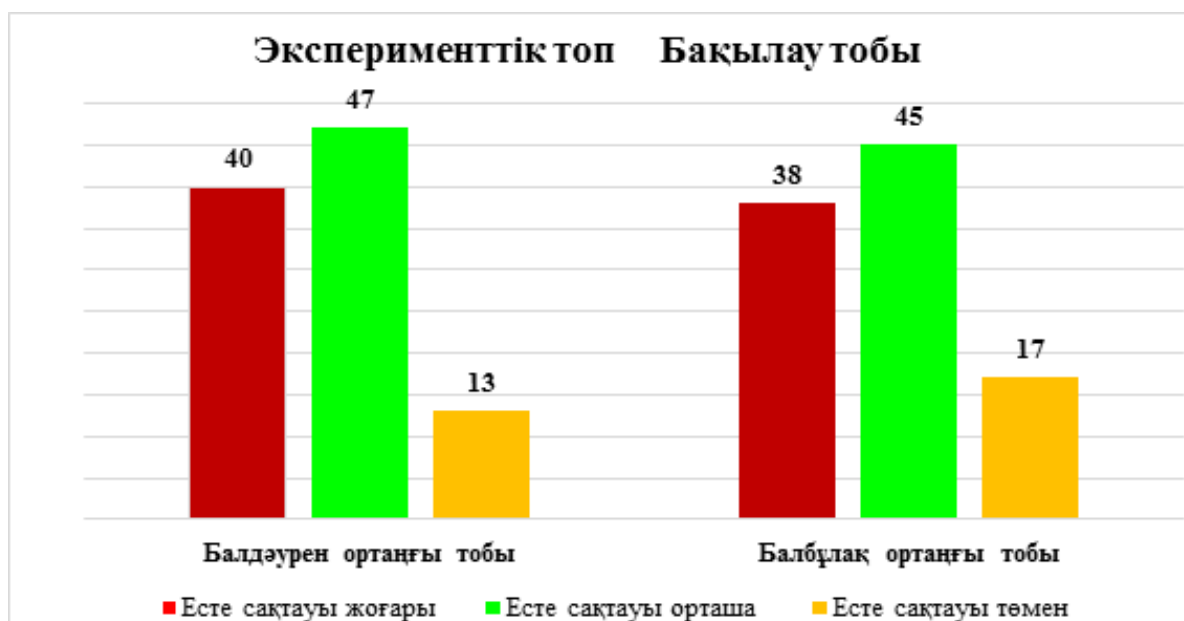
- қорыту және сараптауды;
- аналитикалық ойлауға;
- өз мақсатына жетуге;
- интеллектуалдық қабілеттерін дамытуды.

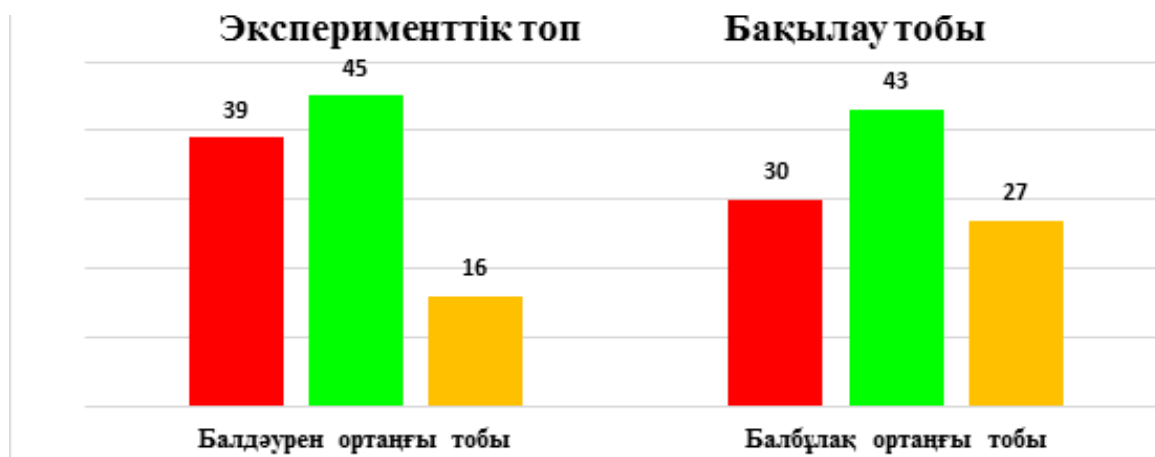
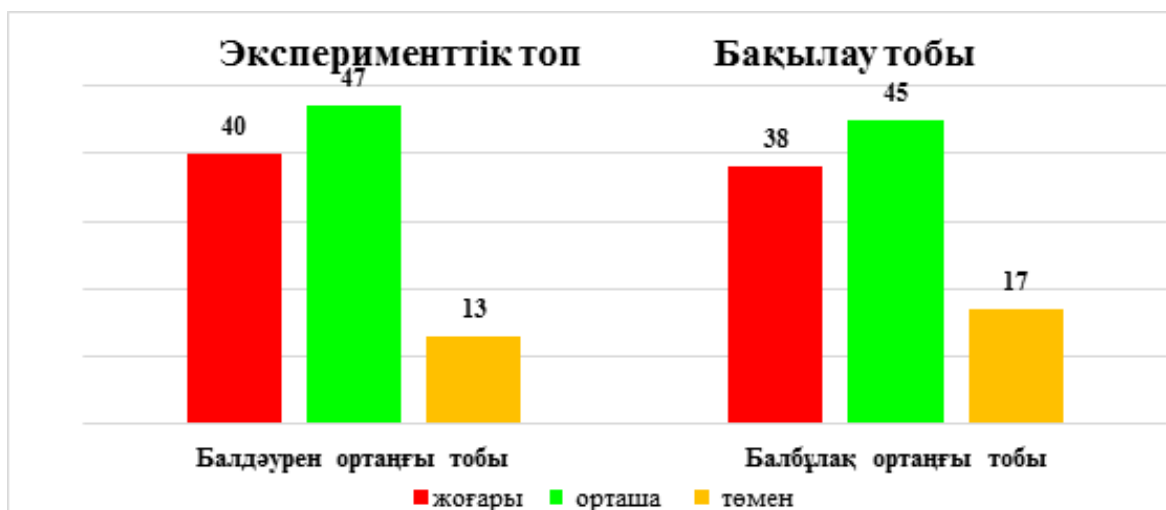
Кішкентай кезінен компьютермен жұмыс істей алатын бала өзін еркін сезінеді, заманауи технологияларға қолы жетеді, сиқырлы әлемі қалыптасады. Ертегі кейіпкерлері балаға мақсат көздетіп нәтижеге жетуге жетелейді. Тапсырманы орындап болғаннан кейін «Жарайсың!», «Сен керемет орындадың!» деген нәтиже шыққанда баланың бойында қуаныш сезімі ұялайды.

«Бәйтерек» мектепке дейінгі ұйымында құрылған «Балдәурен» ортаңғы эксперименттік тобы мен «Балбұлақ» ортаңғы бақылау тобына салыстырмалы түрде жыл басында таным үрдісітерінің (есте сақтау, ойлау, зейін) даму деңгейін анықтау бойынша диагностика жүргізілді.

Жыл басында

Есте сақтау деңгейі бойынша

*Ойлау деңгейі бойынша**Зейін деңгейі бойынша*

Зерттеу нәтижелері бақылау тобы мен эксперименттік топтардың таным үрдістерінің даму көрсеткіштері жыл басында деңгейлес екендіктерін көрсетіп тұр.

Ал, жыл ортасында қайта жүргізілген зерттеу нәтижелері тәрбиешілердің жарты жыл бойғы жұмыстары мен эксперименттік топтарда ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттерінде компьютерлік ойындарды үнемі қолдану нәтижесінде таным үрдістері деңгейлерінің айтарлықтай жоғарылағандығы көрінеді.

Бақылау тобына қарағанда эксперименттік топтың таным үрдістерінің даму деңгейі мен индикатор көрсеткіштерінің айтарлықтай жоғары екендігін байқатты.

Жалпы, Республикалық ұлттық ақпараттандыру орталығымен құрылған, мектепке дейінгі балаларға арналған мазмұнды, балалардың жас ерекшелігіне сай жасалған компьютерлік ойындарды оқыту-тәрбиелеу барысында үнемі қолдану жас ұрпақтың ой-өрістерінің, таным үрдістерінің, қоршаған орта туралы көзқарастарының, білімдерінің жоғарылауына тиімді әсер етеді деген қорытынды шығарылды.

Компьютердегі ойындарды үнемі ойнайтын балалардың салыстырмалы түрде алғанда саусақ моторикасы жетілген, сөздік қорлары мол болып келеді.

Мектепке дейінгі ұйымдарда оқу процестерінде жаңа технологияларды қолдану нәтижесінде, соның ішінде, компьютерлік ойындарды қолдану барысында балалардың білім сапасы көтеруде жоғары деңгейге жететіні сөзсіз.

МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ ЖАЛПЫ ТІЛ КЕМІСТІГІ БАР БАЛАЛАРҒА
ҚАЗАҚ ТІЛІН ЛОГОПЕДИЯЛЫҚ БІРҒАҚ ӘРЕКЕТТЕРІ АРҚЫЛЫ
ҮЙРЕТУДІҢ ТИІМДІЛІГІ

Қ.Жұбатқан

*№8 арнайы логопедтік
балалар бақшасының
I санатты қазақ тілі мұғалімі
Жамбыл облысы Тараз қаласы*

Өркениет жолында алға ұмтылған ұлт, ең алдымен, жас ұрпаққа тәрбие мен білім беру ісін дұрыс жолға қоюы тиіс. Ал, ұлт құндылығы тілмен тікелей байланысты. Ұлт бар жерде – тіл бар. Мемлекеттік тілдің мәртебесін көтеру Қазақстанымыздың өркендеп өсуіне, қарыштап дамуына үлкен үлес қосады. Сондықтан, мемлекеттік тілді жас бүлдіршіндер үшін балабақшадан бастап білім алу және қарым-қатынас жасау құралына айналдырудың маңызы зор.

Өзге ұлт балаларын екінші тілге үйрету – күрделі, әрі маңызды үрдіс.

Қазақстан Республикасының «Тіл туралы» Заңында «Қазақстан халқын топтастырудың аса маңызды факторы болып табылатын мемлекеттік тілді меңгеру – Қазақстан Республикасының әрбір азаматының парызы» екендігі көрсетілген. Орыс тілінде жұмыс атқаратын балабақшаларда балаларды мемлекеттік тілге үйрету – бүгінгі күннің өзекті мәселесі.

Баланың әрбір әрекетінің қадамы тіл арқылы жүзеге асады, оны жетілдіреді, әрі өзі де толыға түседі. Өсіп келе жатқан бала дүниені шынайы, табиғи құбылыстармен қабылдайтындықтан, бірқатар психологтар, тіл мамандары, ғалымдар өздерінің ғылыми зерттеулерінде балаларға ана тілімен қатар, екінші тілді меңгертудің ең тиімді кезеңі – 2 жастан бастап 5-6 жасқа дейінгі кезең деп көрсеткен. Өйткені, мектеп жасына дейінгі балалардың кез келген тілді қабылдау қабілеті жоғары болады. Олардың сөйлеу аппараттары таныс емес тілдің дыбыстарын айтуға икемді.

Психологиялық-педагогикалық тұрғыдан алып қарағанда, сөйлеу жеке тұлғаның негізгі танымдық, әрі қатынас құралы болып табылады. Отандық және шетелдік ғалымдардың дәлелдеуінше, яғни Л.С.Выготский, Д.Б.Эльконин, М.В.Гамезо, Л.Ф.Обухова, А.Жарықбаев, Қ.Оразбекова сияқты ғалымдардың

пікірінше кіші жастағы балаларға нағыз сенситивтік кезеңде тілді меңгерту нәтижелі болмақ. Сонымен бірге, сана мен іс-әрекеттің бір-бірімен тығыз байланысты екендігін ескеретін болсақ, тілді баланың қимыл әрекетімен байланыстыра үйрету тиімділігі анықталған.

Арнайы логопедтік балалар бақшасында тәрбиеленіп жатқан өзге ұлт өкілдері балаларына қазақ тілін үйретудің өзіндік тәжірибесі бар. Мұнда тәрбиеленушілердің дені жалпы тіл кемістігі диагнозы анықталған балалар. Жалпы балалар бақшасында тәрбиеленетін балаларға қарағанда арнайы балабақшалардағы балаларды екінші тілге үйрету – тым күрделі, әрі тіл маманының жоғары педагогикалық шеберлігін талап етеді. Бұл дегеніміз – тілді белгілі өз заңдылығымен дамитын бір жүйеге қарағандағы сияқты ғажайып қазына (және де тек құралға қарағандағы сияқты емес) деп қарау керек деген сөз.

Бұдан жалпы тіл кемістігі бар балаларға қазақ тілін қалай үйретуге болады деген мәселе туындайды. Жалпы ұғыммен қарастырғанда жалпы тіл кемістігі деген не?

Жалпы тіл кемістігі – есту қабілеті мен ой-өрісі әдеттегідей дамыған балалардың дыбыстық, мағыналық жағына қатысты сөйлеу тілі құрамының компоненттерінің бұзылуынан болатын әртүрлі күрделі тіл кемістіктері. Сөйлеу тілі кемістіктерін, оның бұзылу себептерін, болдырмау жолдарын, сонымен бірге осындай кемістіктерді әр түрлі жолдармен түзетіп жоюдың тәсілдерін – логопедия ғылымы зерттейді.

Тіл кемістігі бар баланың қимыл-қозғалысы қаншалықты белсенді болса, соншалықты оның тілі дамиды. Жалпы және майда моторикалар арасындағы өзара байланыс ғалымдардың зерттеулерінде толық көрсетіліп, бекітілген.

Баламен үнемі сөйлесе отырып,

қимыл-қозғалысын дамытып отыру қажет. Балалардың ұсақ моторикаларын жетілдірудің маңызы зор. Қол бұлшық етінің икемсіз болуы да сөйлеу үрдісін тежейді.

Түрлі зерттеулер мен тәжірибелердің дәлелдеуі бойынша баланың сөйлеу тілінің даму деңгейі жалпы дене мүшелері қимылдарының қалыптасуы деңгейіне тікелей байланысты.

Бала тілін зерттеуде қазақ халқының біртуар тұлғасы А. Байтұрсынов «Дене қимылы сөйлеу қызметімен тығыз байланысты, бұл – адамның даму барысындағы тарихи байланыс» деп көрсетеді. Осы қимыл, сөз, ырғақ үйлесімділігін зерттейтін ғылым – логопедиялық ырғақ балаларға тіл үйретудің ең тиімді тәсілі болмақ. Олай болса педагогика саласына логопедиялық ырғақ тәсілі қалай пайда болды?

XX ғасырдың басында Еуропаның көптеген елдерінде кеңінен тараған жүйе ырғақты тәрбие болды. Бұл әдісті өмірге әкелген швейцарлық педагог әрі музыкант Э. Жак-Далькроз болатын. Ырғақ, музыка және қимылды үйлестірудің көмегімен Жак-Далькроз арнайы іріктеліп алынған жаттығуларды қолдана отырып, балалардың музыкалық қабілетін, ақыл-ойын, ырғақтылығын, қимылдың мәнерлілігін дамытты. Э. Жак-Далькроздың музыкалық-ырғақты тәрбие әдісі педагогикалық-емдеу мақсатында біздің елімізде де, сонымен қатар, шет елдерде де қолданыла бастады. Осыған байланысты негізгі бағыт – логопедиялық ырғақ қалыптасады. Логопедтердің жұмыс тәжірибесіне бұл әдіс «қимылды сөз», яғни логопедиялық ырғақ атауымен енді.

№8 арнайы логопедтік балалар бақшасының оқу-тәрбие ісі орыс тілінде жүргізілетін топтарында мемлекеттік тілді оқыту жұмыстары жүргізіледі. Балабақшадағы балалардың дені жалпы тіл кемістігі бар балалардан тұрады. Олармен арнайы мамандар жұмыс істейді. Алайда, тіл кемістігі бар өзге ұлт өкілдерінің балаларын екінші тілге үйрету – күрделі жұмыс. Ғалымдардың пікірінше, мектеп жасына дейінгі балаларға сензетивтік кезеңде тілді қимылмен үйлестіріп үйрету тиімді. Сондықтан, арнайы маман ретінде жалпы тіл кемістігі бар балаларға мемлекеттік тілді логопедиялық ырғақ арқылы үйрету тиімді деп тауып, шығармашылық жоба әзірленді. Жобаның мақсаты – жалпы тіл кемістігі бар балаларға қазақ тілін

логопедиялық ырғақ арқылы меңгерту.

Мектеп жасына дейінгі жалпы тіл кемістігі бар балалар үшін қазақ тілін игеруде логоырғақ тәсілін қолданған тиімді. Себебі, бала түрлі ойынды жаттығулар арқылы айналадағы құбылысты танып, біледі. «Ойын ойнап, ән салмай, өсер бала болар ма?» дегендей, ойынның қай түрі болмасын зер салып, ой жүгіртіп қарасақ, одан мәнді де мағыналы істер туындап өрбитінін байқаймыз. Ойын үстінде бала өзін еркін ұстайды, ал еркіндік дегеніміз – дамудың баспалдағы.

Сөйлеу тілі жалпы толық дамымаған балалар өлеңді жадында ұзақ ұстап тұра алмайды, сондықтан қазақ тілін үйрету сабағына өлең сөздерін қимылмен жаттауды кіргізу керек. Алдымен екі шумақты өлең берілуі керек:

*Торғай, торғай, тоқылдақ,
Жерден тары шоқып ап.*

Сөйлеу жаттығуларының барлығын қимылды бір мезгілде орындаулармен және тапқакты жолдармен орындау міндетті емес. Бұл тыныс алудың бұзылуына әкеп соғуы мүмкін. Сондықтан балаларды екі топқа бөлген жөн: біреуі қимылды орындайды, қалғандары мәтінді айтып тұрады.

Мысал келтірейік:

Өрекеттерді бір мезгілде орындау кезіндегі сөйлеу жаттығулары

Балалар шеңбер бойымен аяқтарын тақылдатып жүреді де, аяқ қимылдарына сәйкес былай шумақтайды:

*Пойызымыз келе жатыр
Дөңгелегі тақылдап.
Бұл пойызда келе жатыр
Балдырғандар қуанып.*

Немесе:

*Ұзын жолмен аттанамыз
Алыс-алыс қиырға.*

*Демаламыз бір-ақ солай
Жетіп алып Астанаға.*

Қалыпты адымға көшеді:

*Тоқ-тоқ деп жылжып барад
Жылжып барад паровоз.*

*Алыс-алыс қиырларға
Біз осылай барамыз.*

Тапқак-өлең мен жүрістің бір мезгілде орындалуы

Жүзеді қаздар көлдерде

Аяқтарымен адымдап.

Сұр қаз, ақ қаз да

Жүреді суды лайлап.

Сөйлеу жаттығулары мен қимылдарды бөлек орындау.

Балалар оң қолдарына жалаушаны көлденеңінен ұстайды да, сол арқылы біресе оң, біресе сол аяқтарымен аттайды. Бір бала айтады, қалғандары

орындайды:

*Аяқты жоғары көтеріп,
Таяқшадан өт секіріп.
Қалғандарың қалып қойма
Жалаушаны жіберіп қойма.*

Мұғалім мәтінді оқиды, ал балалар әр түрлі секірулерді орындайды:

*Аяқ бірге, аяқ бөлек
Аяқ тура, кері аяқ.
Аяқ анда, аяқ мында
Бұл не деген көп аяқ?*

Балалар тізелерін құшақтап, бастарын төмен иіп отырады. Сосын ақырындап тік тұрады, аяқтың ұшымен қолын көтерген бойы жоғары тартылады. Мәтінді мұғалім орындайды:

*Алдымен кішкентай боламын,
Тіземді бүгіп, төмендеп.
Сосын үлкен боламын
Төбеге жетем биіктем.*

Тапсырманы орындау кезіндегі балалар мен үлкендердің тәртібін ұйымдастыру үшін, яғни қиын сап түзеуде, қимыл топтамаларында санау жаттығулары қолданылады. Санау жаттығулары кезекті жаттығудың орындалуының белгісі ретінде тақпақ түрінде жүргізіледі. Мысалы: «Аяқталды биіміз, шеңбер құрып тұрамыз. Ұлдар – Алешаға, қыздар – Катюшаға. Бір екі, үш!» Осылайша санау жаттығуларын орындай отырып, оны басқаша түрлендіріп отыруға болады.

Токсан ауыз сөздің тобықтай түйіні – өзге ұлт өкілдеріне мемлекеттік тілді меңгерту қазіргі заман талабы. Сондықтан, кез келген өзге ұлт өкілі баласы қазақ тілінде өз ойын тұжырымдап айта алатын болуы керек. «Қазақстанның болашағы – қазақ тілінде» екеніне толық сенген, өзін Қазақстанның болашағымын деп санаған әрбір жас өскін болашақта мемлекеттік тілде жалтақтамай өз серіктерімен қазақ тілінде еркін сөйлесуі қажет. Бұл – бүгінгі күннің ертеңгі азаматтарына заманның қойып отырған талабы. Болашақ ұрпақ ұлтжанды, білімді болса ғана тәуелсіз мемлекетіміздің мығым тірегіне айналары сөзсіз. Тіліміздің мәртебесі өсіп, мерейі биіктей түссін!

ВНЕДРЕНИЕ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩИХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ЛОГОПЕДИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЯХ

Кротова А.А., Миненко О.А., Зинова Г.Г.

логопеды ясли-сада «Ашық Аспан»

г. Петропавловск

«Здоровье» - естественное состояние организма, характеризующееся его уравниванием с окружающей средой и отсутствием каких-либо болезненных изменений. «Здоровый образ жизни» - активная деятельность людей, направленная на сохранение и улучшение собственного здоровья. В роли здоровьесберегающих компонентов выступают такие специальные меры по сохранению здоровья детей дошкольного возраста, как:

- рациональный двигательный режим;
- разумное чередование умственной и двигательной нагрузок;
- соответствие времени проведения учебной деятельности возрасту детей;
- смена различных видов деятельности.

Формирование здорового образа жизни на логопедических занятиях

За последние годы увеличилось количество детей, имеющих те или иные речевые нарушения. Среди них немало детей с тяжелыми нарушениями речи. Почти каждый из детей наблюдается у невропатолога. Многие соматически ослабленные, часто болеющие дети. Поэтому, в настоящее время одной из приоритетных задач, стоящих перед педагогами, является сохранение здоровья детей в процессе воспитания и обучения. Таким образом, целевой установкой воспитания культуры здоровья детей дошкольного возраста в работе логопеда является: создание условий для развития личности ребенка, учитывая индивидуальные показатели здоровья детей, создание устойчивой мотивации к здоровому и продуктивному стилю жизни и формирование здорового духовного, психически, социально адаптированного, физически развитого человека. С целью реализации поставленной задачи составляется годовой план, технологическая карта организованной учебной деятельности, проводимых с детьми, ведется с учетом возрастных и индивидуальных психофизических особенностей детей. Использование здоровьесберегающих технологий стало

перспективным средством коррекционно-развивающей работы с детьми, имеющими нарушения речи. Эти методы работы принадлежат к числу эффективных средств коррекции, применяемых в специальной педагогике и помогающих достижению максимально возможных успехов в преодолении не только речевых трудностей, но и общего оздоровления детей дошкольного возраста. Воспитание социокультурных компетенций здорового образа жизни детей дошкольного возраста на логопедических занятиях осуществляется через использование следующих здоровьесберегающих технологий, которые делятся на традиционные и нетрадиционные. Традиционные технологии: артикуляционная гимнастика, дыхательная гимнастика, пальчиковая гимнастика, зрительная гимнастика, физкультминутки. Нетрадиционные технологии: сказкотерапия, песочная терапия, логоритмика, су-джок терапия.

1-блок. Артикуляционная гимнастика – это совокупность специальных упражнений, направленных на укрепление мышц артикуляционного аппарата, развитие силы, подвижности и дифференцированности движений органов, участвующих в речевом процессе. Регулярное выполнение поможет:

- улучшить кровоснабжение артикуляционных органов и их иннервацию (нервную проводимость);
- улучшить подвижность артикуляционных органов;
- укрепить мышечную систему языка, губ, щёк;
- уменьшить спастичность (напряженность) артикуляционных органов. Цель артикуляционной гимнастики - выработка правильных, полноценных движений и определенных положений артикуляционных органов, необходимых для правильного произношения звуков, и объединение простых движений в сложные. Упражнения для артикуляционной гимнастики нельзя подбирать произвольно. Следует

предусматривать те артикуляционные уклады, которые необходимо сформировать. Артикуляционная гимнастика включает упражнения как для тренировки подвижности и переключаемости органов, отработки определенных положений губ, языка, правильного произношения всех звуков, так и для каждого звука той или иной группы. Упражнения должны быть целенаправленными: важны не их количество, а упражнения подбирают, исходя из правильной артикуляции звука с учетом конкретного его нарушения у ребенка, то есть воспитатель выделяет, что и как нарушено. Целенаправленные упражнения помогают подготовить артикуляционный аппарат ребенка к правильному произнесению нужных звуков. Эти упражнения подбираются, исходя из правильной артикуляции звука, поэтому их лучше объединять в комплексы. Каждый комплекс готовит определенные движения и положения губ, языка, вырабатывает правильную воздушную струю, то есть все то, что необходимо для правильного образования звука.

2-блок. Дыхательная гимнастика это составная часть лечебной физкультуры, целью которой является тренировка дыхательного аппарата и повышение эффективности дыхания. Дыхательная система ребенка устроена довольно сложно и мудро. Главная задача родителей и педагогов сохранить ее здоровой. Дыхательные упражнения способствуют насыщению организма кислородом. Умение управлять дыханием способствует умению управлять собой. Кроме того правильное дыхание стимулирует работу сердца, головного мозга и нервной системы, улучшает пищеварение (т.к. прежде, чем пища будет переварена, она должна поглотить кислород из крови, чтобы окислиться). Медленный выдох помогает расслабиться, успокоиться, справиться с волнением и раздражительностью. Дыхательные упражнения просто необходимы детям, часто болеющим простудными заболеваниями, бронхитами, а также выздоравливающим после различных заболеваний органов дыхания. Дыхательная гимнастика обладает мощным общим и местным воздействием на организм. Общеукрепляющее действие правильного и полноценного дыхания: обменные процессы в организме протекают более динамично, ребенок лучше растет и развивается, меньше болеет. В дошкольных

организациях проведение дыхательной гимнастики просто необходимо. Она может проводиться во время утренней гимнастики, в организованной учебной деятельности, проводимые логопедами и воспитателями для постановки дыхания, при проведении бодрящей гимнастики после сна, на прогулке. Отдельные комплексы дыхательной гимнастики следует проводить два раза в неделю. Существует техника выполнения дыхательных упражнений, которую надо строго выполнять:

- воздух набирать через нос;
- плечи не поднимать;
- выдох должен быть длительным и плавным;
- необходимо следить, чтобы щеки не надувались.

3-блок. Пальчиковая гимнастика это веселое, увлекательное и полезное занятие. Игры с пальчиками развивают мозг ребенка, стимулируют развитие речи, творческие способности, фантазию. Простые движения помогают убрать не только напряжение самих рук, но и ослабить мышцы всего тела. Они способны улучшить произношения многих звуков, чем лучше работают пальцы и вся кисть в целом, тем лучше ребенок говорит. Выполнение упражнений, ритмичных движений пальцами, индуктивно приводит к возбуждению в речевых центрах головного мозга и резкому усилению согласованной деятельности речевых зон, что в конечном итоге, стимулирует развитие речи. Нервные окончания, отвечающие за работу рук человека, имеют самое большое «представительство» в коре головного мозга (в особенности её большой палец). Мало того, они находятся рядом с органами речи и слуха и имеют самую тесную взаимосвязь. И именно, поэтому словесная речь ребенка начинается тогда, когда движения его пальчиков достигают достаточной точности. Ручки как бы подготавливают почву для последующего развития речи. В итоге целью «пальчиковой гимнастики» становится развитие взаимосвязи между полушариями головного мозга и синхронизации их работы. В правом полушарии возникают различные образы предметов, явлений, а в левом находят свое словесное выражение; чем крепче эта взаимосвязь, тем активнее мыслительные процессы, точнее внимание, мышление и речь.

4-блок. Зрительная гимнастика

используется в профилактических и оздоровительных целях, чтобы предупредить зрительное (зрительно-психогенное и зрительно-вегетативное) утомление у детей во время учебной деятельности. Рекомендации к проведению: комплекс упражнений гимнастики для глаз проводят под музыку в течение 3-5 минут. Он включает в себя до 5 упражнений, включающих упражнения массажа, растираний, снятия зрительного напряжения, упражнений на внимание. По мере привыкания к комплексу в него включаются новые упражнения или усложняются условия выполнения уже разученных ранее упражнений.

5-блок. Физкультминутка это один из обязательных, продуманных элементов в занятии с детьми. Она необходима и важна, т.к. это «минутка» активного и здорового отдыха. Цель проведения профилактика утомления, нарушения осанки, зрения и психоэмоциональная разрядка. Физкультминутки нравятся детям. В своей работе наблюдала, как во время проведения знакомой физкультминутки раскрепощается неуверенный ребенок, сам не замечая этого, он преодолевает свою двигательную неловкость. Для детей физкультминутка имеет особое значение: проговаривание стихотворных текстов с движениями делает речь детей более четкой, ритмичной, эмоциональной, а также развивает у таких детей слуховое восприятие, внимание и память, вырабатывает координацию и совершенствует общую моторику. Продуманный отдых в 2-3 минутки способствует развитию общей моторики и речи детей, может плавно подвести их к следующему элементу или этапу учебной деятельности.

6-блок. Сказкотерапия – метод, использующий сказочную форму для речевого развития ребенка, расширения его сознания и совершенствования взаимодействия через речь с окружающим миром. Основной принцип сказкотерапии целостное развитие личности ребенка. Сказка чрезвычайно многогранна, как и сама. Сказка чрезвычайно многогранна, как и сама жизнь. И это делает ее эффективным психотерапевтическим и развивающим средством в работе с детьми, имеющими сложные речевые нарушения. Сказка дает прекрасные образцы речи, подражание которым позволяет ребенку успешно овладеть родным языком. Поэтому она

незаменима в коррекционной работе с детьми дошкольного возраста, в частности, с речевыми нарушениями. Мы можем взять сказку в помощники для овладения детьми лексикой и грамматикой, так как она образна и поэтична, в ней много олицетворений, метких определений, сравнений. Сказку можно подобрать к любой жизненной проблемной ситуации, что помогает ребенку научиться соблюдать нормы поведения, правила игры, нравственные заповеди. Поведение ребенка формируется не через прямые наставления, а через сказки, пословицы, поговорки. Народное творчество призвано развивать юмор и воображение. Не все дети могут адекватно относиться к шуткам, понимать образные выражения. Поэтому так нужны небылицы, которые есть в сказках. Сказка помогает формировать умение слушать и слышать, анализировать и различать звуки речи. Ведь только в сказках оживают предметы, различные явления природы и начинают издавать определенные звуки, которые дети могут придумывать сами в соответствии с особенностями характера героев (сердитые и добрые, громкие и тихие, длинные и короткие). Все это способствует произвольному развитию фонематического слуха.

7-блок. Песочная терапия игра с песком как способ развития ребенка. Технология песочной терапии многофункциональна, она позволяет одновременно решать задачи диагностики, коррекции и развития речи. Сам же ребенок решает задачи самовыражения, самоосознания и развивает самооценку, учится работать в коллективе. Игра на песке с фигурками особенно плодотворна в работе с детьми, которые никак не могут выразить свои переживания. Дети с заниженной самооценкой, повышенной тревожностью и застенчивостью обычно охотно выбирают фигурки и переключают свое внимание. Дети же с неустойчивым вниманием весьма экспрессивны, игра дает им богатые кинестетические ощущения. Игры с песком можно использовать, как индивидуальную работу, так и подгрупповую или же на фронтальных занятиях. Опыт работы показывает, что использование песочной терапии дает положительные результаты:

- у детей значительно возрастает интерес к логопедическим занятиям;
- дети чувствуют себя более успешными;
- нет места монотонности и скуке.

Проигрывая волнующую ситуацию с

помощью маленьких фигурок, создавая картину из песка, ребенок освобождается от напряжения и беспокойства.

8-блок. Логоритмика это активная терапия, построенная на системе физических упражнений, в основе которой лежит связь между словом (речью), музыкой и движением. Цель логоритмики – преодоление речевых нарушений путем развития, воспитания и коррекции у детей с речевой патологией двигательной сферы в сочетании со словом и музыкой. Задачи логоритмики:

- оздоровительные (укрепление костно-мышечного аппарата, развитие дыхания, моторики);
- образовательные (формирование двигательных навыков и умений, пространственных представлений);
- воспитательные (воспитание и развитие чувства ритма, способности воспринимать музыкальную образность);
- коррекционные (коррекция определенного нарушения в определенном возрасте). Сначала использовалась в работе с заикающимися детьми, потом при коррекции афазии. В настоящее время входит составной частью в комплекс методик по коррекции нарушений речи в детских садах, школах, медицинских учреждениях.

9-блок. Су-Джок терапия. Одной из нетрадиционных логопедических технологий является Су-Джок терапия («Су» – кисть, «Джок» – стопа). Эти лечебные системы созданы не человеком – он только открыл их, а самой Природой. В этом причина ее силы и безопасности. Стимуляция точек приводит к излечению. Неправильное применение никогда не наносит человеку вред – оно просто неэффективно. Поэтому, определив нужные точки в системах соответствия можно развивать и речевую сферу ребенка. На кистях и стопах располагаются системы высокоактивных точек соответствия всем органам и участкам тела. Воздействуя на них, мы можем регулировать функционирование внутренних органов. Например, мизинец – сердце, безымянный – печень, средний – кишечник, указательный – желудок, большой палец – голова. Следовательно, воздействуя на определенные точки, можно влиять на соответствующий этой точке орган человека. В коррекционно-логопедической работе приемы Су-Джок терапии активно используются в качестве

массажа при дизартрических расстройствах, для развития мелкой моторики пальцев рук, а также с целью общего укрепления организма. Су-Джок терапия является одним из эффективных приемов, обеспечивающих развитие познавательной, эмоционально-волевой сфер ребенка. Цель – скорректировать речевые нарушения с помощью использования Су-Джок терапии. Задачи:

- воздействовать на биологически активные точки по системе Су-Джок;
- стимулировать речевые зоны коры головного мозга;
- повысить уровень компетентности педагогов и родителей в вопросах коррекции речевых нарушений у детей.

Приемы Су-Джок терапии – массаж специальным шариком. Поскольку на ладони находится множество биологически активных точек, эффективным способом их стимуляции является массаж специальным шариком. Прокатывая шарик между ладонками, дети массируют мышцы рук. В каждом шарике есть «волшебное» колечко.

Совместно с педагогом-психологом разрабатывается план индивидуальной работы с детьми с учетом их психофизиологических особенностей. Таким образом, проводимые мероприятия позволили привлечь воспитателей, узких специалистов, родителей к формированию социокультурных компетенций здорового образа жизни у детей, посещающих наш детский сад.

Литература

1. Образовательная программа для детей старшего дошкольного возраста «Звук – волшебник», Т.Н. Девятова, 2006 г.
2. Жинкин Н.И. Язык, речь, творчество. - М., 1998
3. Ефименкова Л.Н. Формирование речи у дошкольников – М., 1985
4. Козлова С.А. Теория и методика ознакомления дошкольников с социальной действительностью – М., 1998
5. Змановский, Ю. Воспитательно-оздоровительная работа в дошкольных учреждениях / Ю. Змановский // Дошкол. воспитание. - 1993. - №9.

**ФОРМИРОВАНИЕ У ДЕТЕЙ ОСОЗНАННОГО И БЕРЕЖНОГО ОТНОШЕНИЯ
К СОБСТВЕННОМУ ЗДОРОВЬЮ ЧЕРЕЗ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ
ДЕТСКОГО САДА И СЕМЬИ**

М. Шуталева, К.Мрек

Воспитатели ясли-сада

«Ашық Аспан»

г. Петропавловск

Охрана жизни и укрепление физического и психического здоровья детей – одна из основных задач дошкольного образования. Традиционно, системная работа по физическому воспитанию в дошкольной организации включает в себя ежедневную утреннюю гимнастику в соответствии с расписанием, организованную учебную деятельность по физкультуре в соответствии с организованной учебной деятельностью, комплексы бодрящей гимнастики, закаливающие процедуры, прогулки на свежем воздухе, спортивные праздники, развлечения. Вся эта работа помогает решению задачи оздоровления детей. Нынешняя программа образования по здоровьесбережению требует перемен в разработке эффективной комплексной системы формирования здоровья детей в соответствии с возрастными особенностями. Обоснование и внедрение в деятельность дошкольной организации системы неспецифической профилактики респираторных заболеваний, эффективные технологии в проведении оздоровительных мероприятий в условиях детского сада и семьи направлены на обеспечение укрепления здоровья детей. Нынешнее поколение родителей не всегда знает возрастные особенности в физическом развитии своего ребенка, а некоторые делают ставку больше на учебную деятельность.

В дошкольной организации используются здоровьесберегающие технологии, которые приносят огромную пользу для здоровья ребенка.

Нетрадиционные методы закаливания. Интенсивное закаливание подразумевает методы закаливания, при которых имеет место контакт обнаженного тела ребенка (или его части тела) со снегом, ледяной водой или воздухом отрицательной температуры.

Звуковое дыхание Лазарева. Цель: формирование физического здоровья на базе личностного (духовного) роста через дыхательно-эмоциональную деятельность с использованием музыки.

1) Эффект от выполнения ритмического звукового дыхания наступает лишь в том

случае, если дыхание выполняется в течение достаточно длительного времени (не менее 3 минут).

2) Ритмическое звуковое дыхание можно проводить как в покое, так и в ходьбе.

3) Рекомендуется проводить ритмическое звуковое дыхание наиболее интенсивно в осенне-весенний период.

4) Эффективное применение ритмического звукового дыхания при постельном режиме ребенка во время заболеваний.

5) Ритмическое звуковое дыхание может использоваться как способ коррекции психического состояния детей, например, во время организованной учебной деятельности.

Комплекс звукового дыхания направлен на стимуляцию обменных процессов в клетках за счет звуковой вибрации. Кроме того, звуковая вибрация позволяет улучшить микроциркуляцию в области легочных альвеол, стимулирует деятельность диафрагмы, улучшает дренаж мокроты, расслабляет мускулатуру бронхов, повышает эмоциональный тонус. Упражнения этого комплекса могут выполняться ежедневно. Релаксационная серия (шипящие) может выполняться как звуковая пауза между любыми видами физической нагрузки, а также перед сном. Следует особенно выделить звук «с», который обладает наибольшим расслабляющим свойством. При ларингитах произносятся только глухие согласные, чтобы не травмировать связочный аппарат. При произнесении длинных звуков желательнее тянуть их как можно дольше.

Лечебные игры Галанова. Цель: способствовать физическому и умственному развитию, формированию необходимых навыков, координации движений, ловкости и меткости. Правильно организованная двигательная активность помогает организму справиться с недугами и сформировать правильные навыки движения и дыхания благодаря многократным упражнениям. В картотеке игр Галанова (используемых в практической работе с детьми) подобраны разнообразные игры по каждому виду заболеваний: болезни дыхательной системы (при заболеваниях верхних дыхательных путей необходимо восстановить носовое дыхание);

респираторный аллергоз, бронхиальная астма, астматический бронхит; общие бронхолегочные заболевания; болезни сердечно-сосудистой системы; аномалии прикуса; нарушение осанки; плоскостопие; игры после перенесенных инфекционных заболеваний.

Общие рекомендации для проведения игр и критерии усталости организма: для ребенка во время болезни следует выбирать игры, не вызывающие большой психофизиологической нагрузки; продолжительность игры до 10-15 минут, при условии переключения с одной игры на другую с небольшими перерывами на отдых, музыкальными заставками и пением песенок, потешек; игры следует комбинировать и сочетать; желательно проводить игры по несколько раз в день (3-4 р); игровой материал должен быть ярким, голос ведущего заинтересовывающим и, может быть, даже интригующим (взрослый сам должен «включиться» в игру); следует учесть, что дети могут часто забывать и путать правила; необходимо проветрить комнату перед игрой, очистить нос от слизи, чтобы правильно осуществлять носовое дыхание. Особенно следует остановиться на способах регулирования нагрузки. Помните, что любая нагрузка гораздо полезнее ее отсутствия. Если вам и не удастся соблюдать режим занятий, то просто играйте чаще с детьми. Это самая лучшая форма выражения любви и заботы!

4. *Кинезиологическая гимнастика*
Кинезиология - это современное направление психотерапии, возникшее на стыке разных практик и дисциплин: телесно-ориентированной психотерапии, психодинамического подхода, психологии личности, общей психологии, психосоматической медицины, нейропсихологии, нейрофизиологии и физиологии движения. Цель: оздоровление и гармонизация, что достигается коррекцией любых обнаруженных нарушений с помощью как стандартных терапевтических техник, например, заимствованных из акупунктуры, так и кинезиологических подходов. С помощью кинезиологии можно избавиться от самых разнообразных проблем, таких, как сложности с обучением в школе у детей, неусидчивость, неумение быстро читать, грамотно писать и правильно считать, плохое поведение. Многие упражнения направлены на развитие одновременно физических и психофизиологических качеств, на сохранение здоровья детей, и профилактику отклонений в их развитии. Под влиянием кинезиологических тренировок в организме наступают положительные структурные изменения. И чем интенсивнее нагрузка, тем значительнее эти изменения. Упражнения развивают тело,

повышают стрессоустойчивость организма, синхронизируют работу полушарий, улучшают мыслительную деятельность, способствуют улучшению памяти и внимания, облегчают процесс чтения и письма. В результате повышается уровень эмоционального благополучия, улучшается зрительно-моторная координация, формируется пространственная ориентировка. Совершенствуется регулирующая и координирующая роль нервной системы.

5. *Точечный массаж*. Цель: профилактика простудных и других заболеваний, повышение жизненного тонуса у детей, привитие чувства ответственности за свое здоровье, уверенности в самостоятельном улучшении своего самочувствия. У человека на теле имеются особые точки, которые регулируют деятельность внутренних органов. Массаж этих точек повышает защитные силы организма в целом, а также слизистых оболочек носа, горла, бронхов. Под воздействием самомассажа организм и взрослого, и ребенка начинает лечить себя сам. Самомассаж делать несложно. Слегка следует надавливать на точку и делать круговые движения 9 раз по часовой стрелке и 9 раз против часовой стрелки. Лучше всего точечный массаж делать не только по утрам, но еще и днем (если есть такая возможность) и вечером, то есть не реже чем через каждые пять-шесть часов. Точечный самомассаж лица для детей, способствует предотвращению простудных заболеваний, позволяет научиться управлять мимикой лица. Самомассаж выполняется в игровой форме, имитируя работу скульптора. Дети вместе с педагогом учатся «лепить красивое лицо»: - выполняют поглаживание лба, щек, крыльев носа от центра к вискам, мягкое постукивание по коже, как бы уплотняя ее; - указательными пальцами делают надавливание на переносицу и точки над бровями с вращательными движениями по часовой стрелке, затем против нее по 5 раз; - затем проводят с усилием по бровям и «лепят» щипками брови по направлению к вискам. Можно задействовать точку между бровями «третий глаз»; - затем средними пальчиками поглаживают под глазами (по глазнице) по направлению от внешнего уголка во внутреннему. Делают акцент на точку на внешнем уголке и в центре глазницы, и легко проводят по верхнему веку по направлению к внешнему уголку глаз (глаза закрыты). Такими способами задействуют слизистую оболочку полости носа (решетчатых образований) и пазух лба, лобные отделы головного мозга, активизируя в них кровообращение, включая также глазное яблоко, для улучшения зрения

и стимуляции умственного развития; - указательными или средними пальцами легко надавливают на крылья носа, проводят их по переносице в сторону носовых пазух, легко подергивают и пощипывают себя за кончик носа. Этим задействуют передние и средние доли гипофиза, слизистые оболочки носа, гайморовых полостей, улучшая в них кровообращение; - затем нужно потереть ушную раковину и прижать точку возле козелка уха для положительного воздействия на орган слуха и вестибулярный аппарат.

Дыхательная гимнастика. Цель: проведение дыхательной гимнастики с детьми - это укрепление их здоровья. Значение такой гимнастики для общего физического развития дошколят велико, так как

- упражнения для органов дыхания помогают насытиться кислородом каждой клеточке организма ребенка;

- упражнения учат ребятшек управлять своим дыханием, что, в свою очередь, формирует умение управлять собой;

- правильное дыхание улучшает работу головного мозга, сердца и нервной системы ребёнка, дыхательной и пищеварительной системы организма, укрепляет общее состояние здоровья; - дыхательная гимнастика - отличная профилактика болезней органов дыхания.

Дыхательную гимнастику с детьми дошкольного возраста можно проводить дважды в течение 10-30 минут, и делать это лучше не ранее, чем через час после приема пищи. Важно, чтобы занятия были проведены в интересной детям игровой форме. Интересной будет дыхательная гимнастика с применением игрушек. Полезно выполнять упражнения на улице в тёплое время года, на свежем воздухе. Если занятия проводятся в помещении, то нужно предварительно проветривать его. Заниматься нужно в лёгкой одежде и при температуре воздуха не выше 17-20 С. Важно постоянно заниматься дыхательной гимнастикой с ребенком, так как результаты занятий будут видны только после продолжительного курса. Нагрузку можно увеличивать постепенно, увеличивая число повторений и усложняя упражнения.

Лечебная физкультура. Лечебная физическая культура - метод, использующий средства физической культуры с лечебно-профилактической целью для более быстрого и полноценного восстановления здоровья и предупреждения осложнений заболеваний. Действующим фактором лечебной физической культуры являются физические упражнения, то есть движения, специально организованные

(гимнастические, спортивно-прикладные, игровые) и применяемые в качестве неспецифического раздражителя с целью лечения или реабилитации, которые способствуют восстановлению не только физических, но и психических сил. При применении лечебной физической культуры необходимо соблюдать следующие правила тренировки: - индивидуализация (учет возраста, пола, характера течения заболевания); - системность (подбор упражнений и последовательность их применения); - регулярность (ежедневное или несколько раз в день применение упражнений на протяжении длительного времени); - длительность (многократное повторение упражнений во время занятия и в период реабилитации); - постепенность нарастания физической нагрузки в процессе реабилитационной работы (тренировки должны усложняться).

Физиотерапия - это метод лечения, в котором используются не химические факторы (лекарства), а физические: токи, магнитные поля, лазер, ультразвук. Организм человека - сложная система, которая обменивается с окружающей средой информацией, энергией и веществом, которая находится в органичном, подвижном равновесии с окружающим миром. Если равновесие нарушается, развиваются различные патологические процессы и хронические заболевания. Болезненные проявления - это крик организма о помощи, фактором, способствующим возникновению заболевания, может быть вирус или бактерия, химическое или физическое воздействие, психо-эмоциональный конфликт. В этих случаях необходимо помочь организму повысить уровень защитно-приспособленных реакций. Польза физиотерапии в детском саду: - за счет широкого использования физиотерапии возможно уменьшить количество принимаемых медикаментов, снизить аллергическую настроенность организма детей, повысить иммунитет; - физиотерапевтические процедуры позволяют ускорить процесс выздоровления; - физиотерапия является профилактикой обострения хронических заболеваний, их частоты и длительности рецидивов.

9. Витаминотерапия и фитолечение: - поливитаминный фиточай по 50 мл после еды; - витамин В6 по 1 таблетке 1 раз в день; - сироп шиповника «Кудесник» по 1 столовой ложке 1 раз в день; - эликсир «Бодрость» (витамин С с глюкозой) по 0,05 г 1 раз в день; - дрожжевой напиток «Изюминка» по 50 мл 2 раза в неделю; - оксолиновая мазь «Чудесница» 2 раза в день; - аскорутин по 1 таблетке 1 раз в день; - целебная

пилюля «Растишка» (глюконат кальция) по 1 таблетке 1 раз в день; - капли «Крепыш» (элеутерококк) по 1 капле; - дрожжевой напиток «Изюминка» по 50 мл 2 раза в неделю; - гематоген «Целебный росточек» по 1 дольке 1 раз в день; - целебная пилюля «Здоровейка» (витамин В6) по 1 таблетке 1 раз в день; - гематоген «Целебный росточек» по 1 дольке 1 раз в день.

Музыкотерапия. В лечебных целях музыку применяют с давних времен, так как приятные эмоции, вызываемые мелодиями, повышают активность коры головного мозга, улучшают обмен веществ, стимулируют дыхание и кровообращение. Под музыку выстраивается ритмика организма, при которой физиологические реакции протекают наиболее эффективно. При умело подобранной мелодии снижается утомление, улучшается самочувствие. Различают основные формы музыкотерапии: рецептивную, активную, интегративную. Рецептивная музыкотерапия отличается тем, что ребенок, в процессе музыкотерапевтического сеанса не принимает в нем активного участия, а занимает позицию слушателя. Активные методы музыкотерапии основаны на активной работе с музыкальным материалом: инструментальная игра, пение. Интегративная музыкотерапия наряду с музыкой задействует возможности других видов искусства: рисование под музыку, пантомима, музыкально-подвижные игры, создание стихов, рисунков, рассказов после прослушивания музыки. В последнее время отмечается резкий рост числа детей с разными формами нарушений психо-эмоциональной сферы. В дошкольные организации приходит все больше детей с ярко выраженной гиперактивностью, психо-соматическими заболеваниями; дети порой бывают замкнутыми, тревожными, застенчивыми.

Музыкальная релаксация. Релаксация – глубокое мышечное расслабление, сопровождающееся снятием психического напряжения. Релаксация может быть как произвольной, так и произвольной, достигнутой в результате применения специальных психофизиологических техник. В процессе развития, воспитания и обучения дети получают огромное количество информации, которую им необходимо усвоить. Активная умственная деятельность и сопутствующие ей эмоциональные переживания создают излишнее возбуждение в нервной системе, которое, накапливаясь, ведет к напряжению мышц тела. Релаксация позволяет устранить беспокойство, возбуждение, скованность, восстанавливает силы, увеличивает запас энергии.

Психогимнастика – это специальные игры – задания на развитие, профилактику и коррекцию различных сторон психики детей. Цель: используя специальные игры – задания осуществлять развитие, профилактику и коррекцию различных сторон психики детей. Посредством различных физических упражнений и движений решаются задачи по формированию в детях способности к эмоционально-пластическому самовыражению, перевоплощению в игровой образ, развитию творческих возможностей, продуктивного воображения. Они способствуют нормализации и гармонизации общения с окружающим миром, воспитывают умение строить позитивные взаимоотношения: быть открытым и чутким, доброжелательным, понимать чувства других, искренне выражать собственные переживания, уметь справляться с жизненными трудностями, содействуют физическому, нервно-психическому, эмоционально-эстетическому, социальному развитию детей.

Самомассаж - это массаж, выполняемый самим ребёнком в игровой форме. Он улучшает кровообращение, помогает нормализовать работу внутренних органов, улучшить осанку. Он способствует не только физическому укреплению человека, но и оздоровлению его психики. Веселые стихи, яркие образы, обыгрывающие массажные движения, их простота, доступность, возможность использования в различной обстановке и в любое время. В физкультурно-оздоровительной работе важна организованная предметно-развивающая среда: - пособия и инвентарь; - уголок здоровья с информацией; - подборка художественной литературы; - иллюстрации о здоровом образе жизни; - подбор музыки. Это позволяет вести в группе целенаправленную работу по созданию представлений о здоровом образе жизни у детей и их родителей. Здоровый образ жизни не формируется с помощью отдельных мероприятий. Каждая минута пребывания ребенка в детском саду должна способствовать решению этой задачи, которая осуществляется в группе по следующим направлениям:

- 1) Привитие стойких культурно-гигиенических навыков;
- 2) Формирование элементарных представлений об окружающей среде;
- 3) Обучение уходу за своим телом, навыкам оказания элементарной помощи;
- 4) Формирование привычки ежедневных физкультурных упражнений;
- 5) Развитие представлений о строении собственного тела, назначении органов;
- 6) Формирование представлений о том, что

полезно и что вредно для организма;

7) Выработка у ребенка осознанного отношения к своему здоровью, умения определить свои состояние и ощущения;

8) Выработка знаний и умений действовать в опасных жизненных ситуациях.

Здоровьесберегающие образовательные технологии - это в первую очередь технологии воспитания валеологической культуры или культуры здоровья детей. Цель этих технологий - становление осознанного отношения ребенка к здоровью и жизни человека, накопление знаний о здоровье и развитие умения оберегать, поддерживать и сохранять его, обретение валеологической компетентности, позволяющей ребенку самостоятельно и эффективно решать задачи здорового образа жизни и безопасного поведения. Иными словами, важно достичь такого результата, чтобы дети, переступая порог «взрослой жизни», не только имели высокий потенциал здоровья, позволяющий вести здоровый образ жизни, но и имели багаж знаний, позволяющий им делать это правильно. Организованная учебная деятельность по физической культуре укрепляет организм и способствует повышению иммунитета. А присутствие музыки способствует улучшению психологического и физиологического состояния организма ребенка. С уверенностью можно сказать, что ни одна, даже самая лучшая инновационная здоровьесберегающая технология не сможет дать полноценных результатов, если она не реализуется в содружестве с семьями воспитанников. Необходимо повышать психолого-педагогическую компетентность родителей, в том числе в вопросах укрепления здоровья детей, включать их в процесс активного взаимодействия с дошкольной организацией. Большую роль играет в этом наглядная агитация. Организация выставки рисунков детей совместно с родителями «Моя семья - моя радость», составление альбомов о спортивных достижениях семьи, фотоконкурсы «Я и моя семья», «Мы – спортивная семья». Выпуск газет - одна из форм пропаганды здорового образа жизни. Наглядные стенды знакомят родителей с жизнью группы, с Конвенцией о правах ребенка, с возрастными физиологическими особенностями детей. Педагогами проводятся индивидуальные консультации для родителей: родительское собрание «Задачи физического воспитания детей», консультации «Режим дня для здоровья ребенка», «Подготовка одежды к занятиям физической культуре в зале и на воздухе», «Утренняя гимнастика», «Физическое воспитание ребенка в семье», «Здоровый образ жизни в семье - залог здоровья ребенка», совместные спортивные праздники.

Проводимая физкультурно-оздоровительная работа позволяет привлечь родителей к вопросам оздоровления детского организма в течение всего пребывания ребенка в дошкольной организации. Немаловажную роль играет подключение родителей в изготовлении пособий для организованной учебной деятельности по физической культуре. Помощь родителей в изготовлении массажных дорожек. Применение в работе здоровьесберегающих педагогических технологий повышает результативность воспитательно-образовательного процесса, формирует у педагогов и родителей ценностные ориентации, направленные на сохранение и укрепление здоровья воспитанников, а у ребёнка - стойкую мотивацию на здоровый образ жизни. Особенность используемых нами форм работы заключается в том, что они носят не только консультативную, но и практическую направленность и являются системными мероприятиями с участием родителей, воспитателей и детей. Можно сделать следующий вывод, что здоровье детей зависит не только от физических особенностей, но и от условий жизни, санитарной грамотности и гигиенической культуры родителей. Ни одна, даже самая лучшая физкультурно-оздоровительная программа не сможет дать хороших результатов, если она не решается совместно с семьей. Таким образом, инновационные здоровьесберегающие технологии можно рассматривать как одну из самых перспективных систем 21-го века и как совокупность методов и приемов организации обучения дошкольников без ущерба для их здоровья. Сотрудничество детского сада и семьи – это забота о здоровье дошкольника. Здоровье детей зависит не только от физических особенностей, но и от уровня развития здравоохранения, санитарной грамотности и экологической ситуации в стране. Здоровье ребенка должно оцениваться в единстве с окружающей средой и адаптационными возможностями организма. Поэтому работу по полноценному физическому развитию и укреплению здоровья детей, без сомнения, должны осуществлять семья и дошкольная организация совместно.

Литература

1. Общение детей в детском саду и семье / Под ред. Т.А. Репиной, Р.Б. Стеркиной; Науч.-исслед. ин-т дошкольного воспитания Акад. пед. наук СССР. - М.: Педагогика, 1990.
2. Дружинин В.Н. Психология семьи – М., 1996
3. Лисина М.И. Развитие познавательной активности детей в ходе общения со взрослыми и сверстниками // Вопросы психологии. - 1982. - № 4.

ӘДЕПТІЛІК – ТӘРБИЕ БАСТАУЫ

М.Абдуалиева

*«Қарасаз» балабақшасының
педагог-психологы, педагогика
ғылымдарының магистрі
Жамбыл облысы Жуалы ауданы*

Елбасымыз Н.Назарбаевтың «Қазақстанның болашағы — қоғамның идеялық бірлігінде» атты еңбегінде ұлт ішіндегі бірлікті нығайту, отансүйгіштікке тәрбиелеу, қоғамда тіл мәдениетін орнықтыру, азаматтық келісім ахуалын жасау мәселелеріне тоқталып «Республика халықтары бір жағынан қазақ халқының санасында болып жатқан өзгерістерге түсінікпен қарап, оған рухани және интеллектуалдық тұрғыда қолдау көрсету керек» деді.

Баланың тәрбие алу әрекеті үшін жағдай жасау қажеттілігімен, жеке тұлғаның жан-жақты дамуына ықпал ету, өмірдің мәнін түсіну, рухани қалыптасуымен анықталады. Ерте кезден-ақ, әдептілікті қадірлей білген қазақ халқы отбасында балаларын кішіпейілділікке, ізеттілікке, имандылыққа, инабаттылыққа тәрбиелеуді мақсат етіп қойған. Адам баласы қоғамда өзінің адамгершілік қасиеттерімен, қайырымдылығымен, адалдығымен, әдептілігімен ардақталады. Қазақтың батыр ұлы Бауыржан Момышұлының «Тәртіпке бас иген құл болмас, тәртіпсіз ел болмас» дегеніндей, әдеп сақтау халықтық рәсімге, жол-жоралғыға, тәртіпке құлдық етіп, амалсыз бағыну емес, сол заңдылықтарды құрметтеу, қастерлеу, адамгершілік борышты өтеу. Қоғамдағы басты міндет тұлғалық қатынастарды адамгершілік талаптарына сәйкес ретке келтірумен байланысты. Бұл сипатта әдеп мәдениеттің іргелі бір құрамдас бөлігіне жатады. Мәдениеттің қалыптасу барысында ізгі мінез-құлық белгілері әдептілік талаптарына айналып отырған. Әдеп ережелері өркениет пен мәдениеттен сұрыпталып алынған.

Балаға адамгершілік тәрбие берудің мақсаты бір-біріне инабаттылық танытулары, өзара ізеттілік көрсетулері, сыйлы-құрметті, қадірлі-қастерлі болулары, тіпті жан-жануарлар және өсімдік әлемімен нәзік байланыста болулары, оларға қамқорлық жасаулары, әлбетте, тәртіптілік пен әдептілікке негізделген. Сондай-ақ, әдеп сақтау — туған халықты, елді, жерді, Отанды және жалпы адамзатты ардақтау болып табылады. Өйткені бұл — ұрпақтық парыздың нақты көрінісі.

Бала жастайынан халықтық әдеп-ибамен сусындатылуға тиіс. Аталарымыз жас балаға «Әдепсіз болма!» дей отырып, олардың тәрбиесін әдептілікке, мәдениеттілікке негіздеген. «Ата-бабаңның жолын құ», «Әкеңдей бол», т.б. тәрбиеге толы насихат сөздер баланың

әдепті болып өсуін қалаудан ғана туындаған. Олай болса, әдеп сөзі көрегендік ұғымын да бере алады. Ал, мұндай тәрбиені үйде ата-ана, балабақшада тәрбиеші, мектепте оқушы бойына дарытушы — ұстаздар мен сынып жетекшілер. Себебі, педагогтар қауымының басты мақсаты — балаларды адамгершілікке бай әдепті етіп шығару.

Бала бойында турашылдық мінезді, ізеттілік талаптарының бұзылуына қарсы күресетін күй-қайратты қалыптастырумен қатар соның рухани болмысында ұялу сезімін, адамдарға қайырымдылық, мейірбандық, шапағат көрсету, қанағатшылдық, өзін басқаның орнына қоя білу мәрттігін, адамдарды жақсы көріп қана қоймай, оларға қызмет көрсету тілегін, қайырлы іс істеу, жамандыққа қарсы ұмтылу қасиетін, құлшынысын, кішіпейілділік, кешірімділік, пәктік сезімін, өзінің ғана емес, басқалардың да тілектерін құрметтеу ізеттілігін, ұқыптылық, тазалық тәртібін шыңдайды. Ұлы Абай атамыз “Жүректен қозғайын, әдептен озбайын” дегеніндей әдептен озбау — үлкен қасиет. Ол адамдардың білімділігін, мәдениеттілігін көрсетеді.

Бала тәрбиесінің бірі — тіл мәдениеті. Қазақ халқының ғасырлар бойы сақтап келген тілін жоғалтпай, әдептілігі мен мәдениет деңгейі оның сөйлескен сөзінен, істеген ісінен, мінез-құлқынан, әр түрлі жағдайда өзін ұстай білуінен және адамдармен қарым-қатынастарынан, жалпы барлық жүріс-тұрыстарынан көрініп тұрады. Халық әдепті адамды “мәдениетті екен” деп санайды. Мәдениеттілік қарапайым сөйлесіп отырған адамды тыңдау, сөзін бөлмеу, ата-аналар, мұғалімдер сияқты үлкенге және бөгде адамдарға тұрпайы және қатты қарсылық жасамаудан көрінеді. Адамға деген қарым-қатынас, көзқарасты айта отырып, өзін-өзі билей білу, өзінің көңіл-күйін басқару, ұстамды болу сияқты мәселені ескермей кетуге болмайды. Педагогтар жұмысының жүйесінде мәдениет ережелерімен байланысты этикалық нормаларды балаларға түсіндіру белгілі орын алады. Түсіндіру түрлі ертегілер, көркем мәтіндер, мақал-мәтелдер, әндер кірістірген түрлі әдістемелер пайдаланылады.

Қорыта келгенде, балалардың көкейіне осындай іс-әрекеттерімен ой салып, үлгі көрсетсек заманға сай, қоғамға қажетті мәдениеті жоғары, елге қызмет ететін қайраткер тәрбиелейміз.

«ХАНТАЛАПАЙ» ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ (СЫРТТАЙ) РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЙҚАУЫНЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

30 наурыз 2016 жылы «Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығы базасында «Ханталапай» интеллектуалдық сырттай республикалық байқауы өтті. Бұл байқаудың мақсаты – қазақтың ұлттық ойындарын дәріптеу арқылы балалардың интеллектуалдық, тапқырлық, ептілік қабілеттерін дамытуға ықпал ету.

«Ең үздік бейнематериал» номинациясы бойынша облыстардан келген 32 жұмыс қатысты. Ойын барысы бойынша түсірілген бейнематериалдар ойын шартының ашылуы, ойын мазмұнының ашылуы, видеоның сапасы, ойын өткізу кеңістігінің талапқа сәйкестігі 5 ұпай жүйесімен бағаланды.

«Ең үздік фотоколлаж» номинациясы бойынша өз облыстарында үздік деп танылған 44 жұмыс қатысты. Ойынның қызықты сәттері бейнеленген фотоколлаждар көркем безендірілуі, фотоның сапасы, сюжеттің ойын мазмұнына сәйкестігі, фотоколлаж құрастыруда шығармашылық таныту 5 ұпай жүйесімен бағаланды.

Байқаудың ұйымдастыру комитеті «Ең үздік бейнематериал» және «Ең үздік фотоколлаж» номинациялары бойынша жұмыстарымен танысып, зерделеп, талқылап, олардың жан-жақты ізденімпаздығын, кәсіби шеберлігін және шығармашылық жетістіктерін ескере отырып, жоғары ұпай жинаған қатысушылар «Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығының арнайы дипломдарымен марапатталды.

«Ең үздік бейнематериал» номинациясы

Бас жүлде

*Батыс Қазақстан облысы Орал қаласы
№35 «Шұғыла» бөбекжайы*

I орын

Жамбыл облысы Тараз қаласы №28 балабақшасы

II орын

Жамбыл облысы Шу ауданы «Балдәурен» балабақшасы

Маңғыстау облысы Ақтау қаласы №57 «Ақбота» бөбекжайы

Атырау облысы Атырау қаласы №23 «Ынтымақ» балабақшасы

*Алматы облысы Жамбыл ауданы Қасымбек ауылы
«Күниуақ» балабақшасы*

*Қарағанды облысы Қарағанды қаласы
№108 «Арман» балабақшасы*

Алғыс хат

- Атырау облысы Мақат ауданы «Болашақ» балабақшасы
- Қызылорда облысы Қызылорда қаласы «Ертарғын» балабақшасы
- Астана қаласы №65 «Бал бала» балабақшасы

«Ең үздік фотоколлаж» номинациясы

Бас жүлде

Маңғыстау облысы Жаңаөзен қаласы
№26 «Шапағат» балабақшасы

I орын

Маңғыстау облысы Ақтау қаласы №1 арнайы балабақшасы
(Көру қабілеті бұзылған балаларға арналған)

II орын

Астана қаласы №61 «Бал бала» балабақшасы

Алматы облысы Жамбыл ауданы Қарғалы ауылы Қ.Әбсәметов атындағы орта мектебінің мектепалды даярлық сыныбы

Ш орын

*Маңғыстау облысы Түпқарағай ауданы Ақшұқыр ауылы
«Бәйтерек» балабақшасы*

Қызылорда облысы Қызылорда қаласы «Ер Тарғын» балабақшасы

Алғыс хат

- Алматы облысы Еңбекші қазақ ауданы «Әйгерім-1» балабақшасы
- Павлодар облысы Екібастұз қаласы №14 «Малышок» бөбектер бақшасы
- Қарағанды облысы Қарағанды қаласы №108 «Арман» балабақшасы
- Жамбыл облысы Байзақ ауданы Мырзатай ауылы «Алтын ұя» балабақшасы

Сұлулық әлемінің кереметі

Жамбыл облысы Тараз қаласы №12 балабақшасы

*«Алтын күз»
(майлы бор, акварель)
Дегтярева Женя, 6 жас*

У казахстанцев есть новый механизм накапливать деньги на обучение детей с получением процентных бонусов от государства

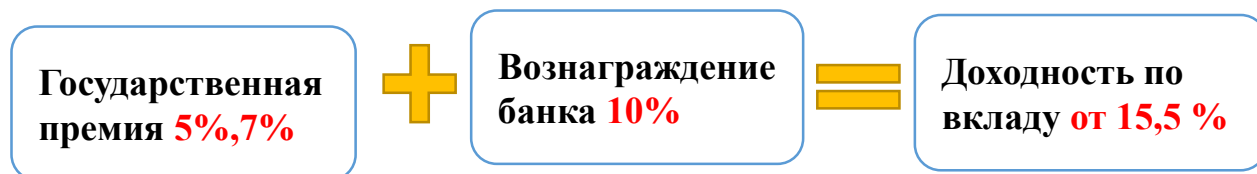
Государственная образовательная накопительная система

С 2013 года в Казахстане начала функционировать Государственная образовательная накопительная система (далее - ГОНС).

Система позволяет каждому гражданину Республики Казахстан открывать на свое имя либо на имя ребенка образовательный накопительный вклад, который в будущем можно будет использовать на оплату обучения в колледжах и вузах Казахстана и за рубежом. Оператором данной системы является АО «Финансовый центр».

На сегодняшний день уже открыто порядка **13 000 образовательных накопительных вкладов**.

Особенности образовательного накопительного вклада:

- Премия государства, как вид дохода, не подлежит налогообложению;
- Образовательные накопительные вклады являются объектом гарантирования Казахстанского фонда гарантирования вкладов до 10 млн. тенге;
- Минимальный первоначальный взнос – 3 МРП (5 946 тенге в 2015 г.);
- Срок накопления – до 20 лет;
- Возможность получить образовательный кредит в банке под 100% гарантию государства в лице АО «Финансовый центр» МОН РК.

*** Премия государства и вознаграждение банка капитализируются и в целом доходность составляет от 15,5%, за счет чего вкладчик, приобретая услуги образования, экономит на расходах до 30-40%.**

Для открытия образовательного накопительного вклада необходимо:

1. **ШАГ** – Выбрать один из банков-участников ГОНС;
2. **ШАГ** – Открыть образовательный накопительный вклад.
3. **ШАГ** – Внести первоначальный взнос.

Документы:

- удостоверение личности одного из родителей;
- свидетельство о рождении и ИИН ребенка.

WWW.RC-DD.KZ
«МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БАЛАЛЫҚ ШАҚ» РММ
АСТАНА ҚАЛАСЫ, VIP-ҚАЛАШЫҒЫ, 3
ТЕЛ. 29 56 29, E-MAIL: RCDD_INFO@MAIL.RU

